

Голос України

№ 100 (2347) ■ Середа, 7 червня 2000 року ■ Ціна договірна

Фото С. КОВАЛЬЧУКА

■ 1775 р. Остаточно зруйновано Запорозьку Січ.

■ 1926 р. Народився художник Анатолій Базилевич. Прославився ілюстраціями до «Енеїди» Котляревського, виданої 1968 року.

■ 1935 р. Помер основоположник наукової селекції плодово-ягідних та інших культур Іван Мічурін. Створив понад 300 нових і поліпшених сортів.

■ 1957 р. У Києві створено Інститут автоматики.

7 червня

Парламентська хроніка

Чие життя підсолодить американська тростинка

Ранкове і денне засідання 6 червня

Незважаючи на протест представників лівих фракцій, Верховна Рада повернулася до питання ввезення в Україну тростинного цукру-сирцю. Цього разу, як зауважив головуючий на засіданні Іван Плющ, розглядали урядовий законопроект, що за формою і суттю відрізняється від попереднього. Утім, прохання уряду залишилося тим самим — просять дозволу на імпорту 260 тисяч тонн латиноамериканської цукрової тростини. Аргументи урядовців такі: від нестачі сировини задихаються кондитерські фабрики, фактично призупинено виробництво молочних дитячих консервів, втрачаємо ринки збуту кондитерських виробів. Доповідач з цього питання голова держдепартаменту продовольства Міністерства аграрної політики Леонід Сватков попереджав парламентаріїв, що в разі неприйняття законопроекту «неукраїнський» цукор все одно зайде до нашої країни через режим вільної торгівлі й на цьому держава знову втратить.

(Закінчення на 2-й стор.).

З нагоди професійного свята журналісти мали нагоду в один день поспілкуватися відразу з усіма першими особами держави. Перед учасниками семінару для представників центральних і регіональних ЗМІ виступили Голова Верховної Ради Іван Плющ, Президент України Леонід Кучма та Прем'єр-міністр Віктор Ющенко.

Вітаючи вітчизняних майстрів пера та ефіру, Голова Верховної Ради І. Плющ наголосив, що без парламенту і без свободи преси годі говорити про демократію загалом. А регіональна політика й місцеве самоврядування, на думку глави парламенту, залежать від реформи фінансових потоків. Найбільшою проблемою державного та місцевих бюджетів І. Плющ назвав розподіл коштів і контроль за їх використанням. Голова Верховної Ради підтримав позицію Президента України, що держбюджет на 2001 рік має формуватися за новими схемами. «На жаль, у бюджетній резолюції триває практика дотацій обласним бюджетам», — зазначив І. Плющ.

(Подробиці зустрічі — в наступному номері).

З тероризмом більшість із нас знайома хіба що з інформаційних повідомлень з-за кордону. Реальністю для сьогоднішньої України за великим рахунком є лише його приватний прояв — епістолярні та телефонні погрози на адресу представників органів влади та посадових осіб. У Луганській області жодна з них не була доведена до реального здійснення, і в цьому не останню роль відіграли зусилля працівників СБУ.

(Закінчення на 7-й стор.).

Колаж Миколай КОВАЛЕНКА.

Прийшов. Побачив. Напоумив?

Це було гарне американське шоу. І розпочалося воно ще задовго до того, як Білл Клінтон урочисто, у могильній тиші (рух на шляху прямування довжелезного кортежу повністю заборонили) вїжджав до Києва. Бо й активна рекламна кампанія, що включала в себе настирливі заклики до киян прийти на Михайлівську площу, і конкурс малюнків, приурочений до візиту, і відкриття задля цього окремого інтернетівського сайту — хіба це не шоу? На іншому фронті, політичному, суд присяжних міста Сан-Франциско дуже випадково, за кілька днів до візиту, оголосив про висунення звинувачень Павлові Лазаренку — хоча й ухвалив рішення про це ще 18 травня. З такою самою долею випадковості наше керівництво нарешті спромоглося на перші кроки у захисті прав інтелектуальної власності — це нині один з головних пунктів американських вимог до України. Навіть курс американського долара в останній перед приїздом Президента США дні поповз угору. Але це вже точно випадково.

(Закінчення на 5-й стор.).

А Актуально

Боржники залишаться без світла і газу

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко зажадав від глав обласних адміністрацій і уряду Криму в триденний термін «під персональну відповідальність від'єднати від електропостачання усіх боржників за електроенергію та газ», повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Окрім того, В. Ющенко доручив керівникам облдержадміністрацій у повному обсязі перераховувати на рахунки обленерго і облгазів кошти за енергоносії, які споживають бюджетні підприємства та організації. А також скоротити споживання електроенергії в областях згідно з лімітами, що їх запровадило Міністерство палива і енергетики.

Розпорядження Прем'єр-міністра спричинено гострим дефіцитом палива на електростанціях, а також зниженням тиску газу в газотранспортній системі України.

За даними «Укренерго», на цей час в Україні від'єднано від енергоживлення 44 тис. підприємств, або майже третина всіх боржників за електроенергію.

Передплата-2000

«Голос України» можна передплатити у всіх поштових відділеннях. Вартість не змінювалась:

«Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос України» російською мовою (інд. 60997) — на 6 місяців — 15 гривень, 3 місяці — 7,5 гривні, 1 місяць — 2,5 гривні.

Пільгова передплата для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС: «Голос України» (інд. 40224) і «Голос України» (інд. 40223) — на 6 місяців — 10,2 гривні, 3 місяці — 5,1 гривні, 1 місяць — 1,7 гривні.

Хто передплатить газету на 6 місяців — з липня по грудень, зможе взяти участь у розіграші заохочувальних призів. Хто зробить свій вибір на користь нашої газети, тому потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Передплата-2000». Нагадаємо, що у другому етапі розіграшу заохочувальних призів візьмуть участь і ті передплатники, хто одразу передплатить газету на весь рік. Як і раніше, завдяки нашим спонсорам розігруватимуться найрізноманітніші призи: від складної побутової техніки до сільськогосподарських продуктів. Спробуйте і виграйте!

Я вам пишу...

Ніхто не забутий?

Я інвалід війни другої групи, ходжу на протезі, пугівкою на санаторно-курортне лікування не користувався, компенсації за неї теж не отримував. Старенький «Запорожець» потребує капітального ремонту, але коштів у мене немає, хоча в Ощадбан-

ку «зберігається» кругленька сума моїх заощаджень. Керівники нашої держави постійно твердять, що влада не забуває ветеранів війни і всіляко їм допомагає. Хотів би побачити тих щасливчиків, може, я один такий «забутий»?

П. ГОЛОВІН.

Шахтарськ Донецької області.

■ В аварії на автотрасі Київ—Житомир загинуло 4 нелегали із Індії, 15 індійців та український водій отримали травми.

■ Учора у Чернігові відбулася науково-практична конференція «Кирило Розумовський і культурна розбудова Лівобережної України в період Гетьманщини».

■ У Судаку відкрилася VII Міжнародна конференція «Бібліотеки і асоціації в мінливому світі».

■ В Одесі представники ЗМІ пікетували місцеву облдержадміністрацію.

У Луганську завершився IV фестиваль преси і поліграфії

P.S.

Чиє життя підсолодить американська тростинка

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.)

Опоненти законопроекту наголошували на тому, що цей документ буде ще одним гвіздом у домовину вітчизняної буряківниці та цукрової галузі. Мовляв, замість того, щоб розібратися, чому катастрофічно зменшуються посівні площі цукрових буряків, простоюють цукрові заводи і зростають ціни на «біле золото», ми стимулюємо латиноамериканських виробників. Особливо дісталось аргументу уряду про можливість завдяки імпорту тростинного сирцю знизити нинішнє зростання ціни вітчизняного цукру, яка, за невідомими прогнозами, найближчим часом може перевищити за три гривні за кілограм. Як зауважили деякі депутати, уряд навмисне обходить той чинник, що імпортуватимуть сирець приватні структури і на цьому начебто «нагріють руки», а продалуть кондитерам дороге, від чого відповідно подорожчають цукерки, тістечка та інша солодка продукція. А чому б, наголошували опоненти, кондитерам не купити цукор у людей, які свого часу отримували його як зарплату, а нині змушені стояти з мішками уздовж автошляхів і на базарах.

Як зауважив співдоповідач Олексій Марченко, профільний парламентський Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин не зумів ухвалити однозначне рішення з цього питання і просив визначитися парламентаріям у сесійній залі. Остаточне рішення парламент прийматиме в четвер.

На цьому засіданні ВР розглянуто основні напрями бюджетної політики на 2001 рік (бюджетну резолюцію). Основні параметри такі: державний бюджет України має бути бездефіцитним, граничні обсяги державного зовнішнього боргу на кінець 2000 року не повинні перевищувати 12,583,6

млн. доларів, а внутрішнього боргу — не більше суми, що складеться на кінець 2000 року. Парламент наполягає на затвердженні переліку захищених статей видатків держбюджету, до яких віднесено оплату праці працівникам бюджетних установ, нарахування на зарплату, придбання медикаментів, забезпечення продуктами харчування, так звані соціальні трансферти. Окрім того, бюджетна резолюція передбачає затвердження мінімальних розмірів основних груп видатків соціального спрямування. Найбільший відсоток до загального обсягу таких видатків передбачено на соціальний захист та соціалізацію, охорону здоров'я, освіту, заходи, пов'язані з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи. Коли узагальнювати, то бюджетною резолюцією парламент пропонує продовжувати практику впорядкування пільг та розширення податкової бази. Як зазначено у висновку на проєкт відповідної постанови науково-експертного управління Секретаріату ВР, загалом цей проєкт бюджетної ре-

зольції відповідає більшості основних положень бюджетної політики, записаної в посланні глави держави до Верховної Ради.

Незважаючи на традиційну критику представниками лівих фракцій бюджетної політики, більшість парламентаріїв висловилися за винесення проєкту постанови про основні напрями бюджетної політики на четвергове голосування.

Парламент також розглянув законопроект про місцеві референдуми та інші форми безпосереднього волевиявлення територіальної громади. Точніше, два різні законопроекти, подані народними депутатами Романом Безсмертним та Валерієм Коновалюком. Профільний парламентський Комітет з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад, як наголосив співдоповідач Юлій Іоффе, підтримав перший документ. Очевидно, він і набере більшу кількість голосів під час голосування в четвер.

Анатолій БЕНЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Олігархи прагнуть реваншу

Інформаційний привід. Наприкінці минулого тижня опоненти віце-прем'єр-міністра Юлії Тимошенко розповсюдили чутку про те, що за розпорядженням віце-прем'єр-міністра у Дніпропетровській області було навмисно відключено газ у час перебування там президентів України та Казахстану Леоніда Кучми та Нурсултана Назарбаєва.

Така чутка є примітивною брехнею. За словами Юлії Тимошенко, газ у Дніпропетровській області було відключено особисто за розпорядженням виконавча обов'язків глави НАК «Нафтогаз України» Ігоря Діденка. Ця акція була свідомою і спланованою з боку тих, хто зацікавлений у дискредитації уряду та збереженні корупції в енергетичній галузі. Такі провокації державного чиновника, безумовно, псують імідж України в очах міжнародної громадськості, завдають удару по авторитету уряду та глави держави.

Сюжет. Цього тижня сили, які зазвичай називають олігархами, планують черговий наступ на уряд та віце-прем'єра з питань паливно-енергетичного комплексу Юлію Тимошенко особисто. Цього разу її опоненти підключили до наступу «важку артилерію» в особі секретаря Ради національної безпеки та оборони Євгена Марчука. Саме «доповідна записка» останнього щодо питань критичної ситуації в паливно-енергетичному комплексі створила штучний ажіотаж навколо українського ПЕК.

Експерти вважають, що противники реформ в національній енергетиці змушені йти ва-банк, адже сьогодні уряд та Юлія Тимошенко перейшли від планування реформ до конкретних дій. В результаті завдається удару по тінювих грошових потоках. Щодня тінюва сфера внаслідок впровадження реформ ПЕК втрачає кілька мільйонів доларів. Тому сьогодні мова вже йде не про перерозподіл впливів на енергоринку, а про остаточне усунення класичних схем вимивання грошей з галузі.

Опоненти Тимошенко прагнуть створити умови для того, щоб у глави держави з'явилися достатні підстави для її звільнення, або принаймні переведення на іншу ділянку роботи в уряді. Однак можна прогнозувати, що і цього разу Тимошенко втримається на посаді.

І не тому, що віце-прем'єр має потужну підтримку з боку великих стратегічних партнерів України — ділових та урядових кіл США і Росії, а тому, що глава держави Леонід Кучма не може допустити прецеденту результативності тиску на нього з боку олігархії. Повідомляє прес-служба віце-прем'єра Ю. Тимошенко.

Відкритий лист

народному депутату України Юлію Іоффе

Шановний Юлію Яковичу!

У житті наших дітей, учнів 4-А класу середньої школи № 10 Северодонецька, відбулася подія, яка залишиться у їхній пам'яті на все життя. Це поїздка до столиці нашої Батьківщини — Києва, до міста Львова та в село Глинське Жовківського району Львівської області.

Діти давно мріяли про цю поїздку, готувалися протягом усього навчального року. Нам скрізь казали, що ця поїздка — велика розкіш, багато дверей перед нами закрилося. Але ми мріяли і вірили в те, що ця подорож допоможе дітям краще оволодіти рідною мовою, ознайомитися з історією України, Києва,

Львова та традиціями і звичаями українців під час святкування Великодня.

Учні на це заслугоували: у класі 12 відмінників, стовідсоткова успішність... Ви, Юлію Яковичу, депутат від нашої виборчої округи, та ваші колеги з групи «Трудова Україна» у Верховній Раді допомогли здійснитися нашій мрії.

Мешканці Северодонецька завжди згадуватимуть депутатів групи «Трудова Україна» тільки добрими словами подяки і гордості. Бажаємо вам здоров'я та успіхів у всіх депутатських починаннях.

З повагою
учні школи № 10 міста Северодонецька (30 підписів), члени батьківського комітету (8 підписів), класний керівник 4-А класу
Світлана КУХАРСЬКА.

Дитину

назвали Інвестором

Прем'єр-міністр Віктор Ющенко постав перед представниками мас-медіа піднесеним і в доброму гуморі, як новоспечений батько.

І вже скоро з'ясувалося, що так воно і є. Поінформовавши про поточний профіцит бюджету у 159 мільйонів гривень, він поділився своєю радістю з приводу приросту кредитних ресурсів для економіки. І не тільки. За його словами, зростають і промислові капіталовкладення, і депозитні рахунки населення, а несплаченої за минулі роки пенсії лишилося на мільйон з копійками. Отже, вітчизняний виробник і вкладник за браку зовнішніх кредитів стають головним інвестором.

Маленькі прикраси, як, скажімо, інфляційний сплеск у 2,1 відсотка у травні (і вже більш як 14 відсотків цього року), на думку впевненого в собі прем'єра, можна усунути з допомогою макроекономічної хірургії.

У номер

Лазаренко був не один

Адвокати колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, який нині перебуває під обвинуваченням у США, заявили в понеділок, що він готовий надати документацію про банківські рахунки і перекази, яка доводить, що в його фінансових операціях брали участь високопоставлені українські політики.

Про це повідомила у вівторок британська Financial Times, стверджує «Інтерфакс-Україна».

Від побажань — до пропорцій

Коментар

Верховна Рада розглянула проєкт бюджетної резолюції на 2001 рік. За словами голови Комітету ВР з питань бюджету Олександра Турчинова, цей документ відрізняється від попередніх тим, що тепер Верховна Рада не об'єднуватиме в його рамках усі «побажання» на наступний рік, які здебільшого розпочиналися словами «поліпшити», «збільшити», «зменшити обсяги боргу» тощо.

Усі ці побажання подавалися до уряду, але коли він складав бюджет, то виявлялося, що їх просто неможливо реалізувати, оскільки для цього потрібно було б мати кілька державних бюджетів. Відтак у попередні роки не було реалізовано жодної бюджетної резолюції. Мало того, навіть неможливо було визначити, наскільки вони залишилися нереалізованими.

Враховуючи це, Комітет з питань бюджету вирішив відмовитися від усіх декларацій та побажань і розглядає бюджетну резолюцію як технічне завдання Міністерству фінансів. Що має бути на увазі? По-перше, всі структурні позиції бюджетної резолюції викладено у проєнтах — тобто не в абсолютних

цифрах, а у відносних. По-друге, чітко зазначено, що бюджет має бути бездефіцитним. По-третє, вказується відношення видаткової частини бюджету до валового внутрішнього продукту (до 35 відсотків). По-четверте, визначається конкретний процент видатків бюджету, які у вигляді трансфертів передаватимуться регіонам, та частка регіональних бюджетів щодо державного. По-п'яте, бюджетна резолюція визначає частки, на які поділятимуться видатки бюджету, — тобто пропорції коштів, що виділятимуться на охорону здоров'я, освіту, державне управління, оборону тощо. Крім того, резолюція містить перелік захищених статей та визначає граничні межі внут-

рішнього й зовнішнього боргу. Таким чином, бюджетний комітет, не називаючи абсолютних цифр, вибудовує чіткий скелет бюджету. А Міністерство фінансів на основі заданих габаритів наробуватиме на нього «м'язи», деталізуючи окремі статті.

Проєкт бюджетної резолюції підтримує і Кабінет Міністрів. За словами Голови Верховної Ради України Івана Плюща, Прем'єр-міністр Віктор Ющенко, який брав участь у засіданні координаційної ради парламентської більшості, зазначив, що «бюджетну резолюцію, внесену комітетом, можна вважати і урядовою». А коли так, то уряд уже сьогодні затвердив базові показники бюджету 2001 року. Причому міністр фінансів Ігор Мітюков каже, що проєкт бюджету наступного року складатиметься на новій податковій основі, або, іншими словами, на проєкті Податкового кодексу, який передбачає чотирнадцять загальнодержавних податків і зборів.

Але, незважаючи на таке взаєморозуміння Комітету ВР з пи-

тань бюджету і уряду, проблема в тому, що Податковий кодекс ще треба прийняти, а це, як свідчить практика, не так просто. У той же час Леонід Кучма не раз заявляв, що новий бюджет має бути сформований і прийнятий тільки на новій податковій основі — іншого документа він не підпише. Олександр Турчинов у цьому зв'язку зазначає, що у Верховній Раді залишилося надто мало часу, щоб устигнути до прийняття бюджету ухвалити новий Податковий кодекс. Разом з тим він

висловився за якнайшвидше прийняття Бюджетного кодексу, який закріплюватиме конкретні податки за конкретними регіональними рівнями.

Ож очікуючи затвердження бюджетної резолюції всі сили буде спрямовано на прийняття Бюджетного та Податкового кодексів, бо інакше доведеться переробляти проєкт бюджету на 2001 рік, який Кабінет Міністрів розробляє уже на новій, але ще не прийнятій податковій базі.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Проєкт державного бюджету України на 2001 рік, який розробляє Міністерство фінансів, будуватиметься на нових міжбюджетних відносинах. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», про це заявив міністр фінансів Ігор Мітюков на всеукраїнському семінарі представників регіональних ЗМІ. Передбачається, зокрема, чіткий розподіл доходів між місцевими та центральними бюджетами, нормативний метод планування і перехід від дотацій до цільових субвенцій.

За словами І. Мітюкова, найближчим часом необхідно прийняти закон, який чітко закріпить би на довгочасній основі принципи розподілу доходів, податкових надходжень та видатків між центральним і місцевими бюджетами. Мінфін планує закріпити нормативний метод планування місцевих бюджетів, єдині для всієї України формули розрахунку витрат і доходів з урахуванням деяких регіональних особливостей.

Урожай не терпить метушні

Незабаром перші комбайни мають вийти на хлібні поля Миколаївської області, але вже тепер реформовані господарства почали підготовку до жнив. Про її особливості та труднощі йшла серйозна розмова на дводенному семінарі керівників сільгоспдприємств, який відбувся в одному із благополучних господарств області — приватному орендному сільгоспдприємстві «Золота нива».

Володимир Іванович Ключник, який багато ро-

ків очолював колективне господарство «Нива» (уже в цьому році до нього додали визначення «золота»), не пам'ятає такого важкого року. І мої намагання витягнути з нього хоча б приблизні сподівання на урожай закінчилися невдачею. Так, мабуть, ніхто з 500 керівників, які зібралися на семінарі, не ризикнув би зробити цього. Навіть в тих господарствах, де озимі косяться і милують око, не дуже спокійні. Червнева спека може звести найрайдужніші прогнози до габельного мінімуму. І не завжди в цьому винні люди. А до нинішніх жнив вони, як ніколи раніше, готуються ретельно. Всі комбайни вже відремонтовано і випробувано. Але найскладніше — зробити необхідний запас палива. Гроші на його придбання нині ніхто в борг не дасть. Кожний керівник викручується як може. Щоправда, обласна держадміністрація розробила спеціальну програму надання фінансової допомоги всім господарствам області. І в багатьох з'явилася надія, що в цих складних жнивах їм вдасться отримати добрий урожай. Глава обласної держадміністрації Олексій Гаркуша заперечив усіх керівників, що ніхто не залишиться сам на сам зі своїми проблемами. Хліб — наше спільне багатство. І його добувати треба разом.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

На знімку: помічник комбайнера ПОСП «Золота нива» Віктор Семенюк уже підготував комбайн для виходу в поле.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Коментар

Праворуч підеш — упадеш, ліворуч — теж

Відповідно до офіційної статистики ціни на продукцію вітчизняних виробників з початку року зросли на 10,8 відсотка. Як і очікувалося, через подорожчання зерна минулого врожаю найвідчутніше зросли ціни борошномельної та круп'яної промисловості, а через подорожчання енергоносіїв — послуги. Якщо ціни зростатимуть такими темпами і надалі, нас очікує шонайменше фінансова криза, пов'язана з непомірною інфляцією.

Зважаючи на пікові інтереси у відносинах з МВФ (непорозуміння обіцянки нашого уряду платити за всіма його векселями), а також спостерігаючи за тим, як Нацбанк з перемінним успіхом стримує потік «гарячої» гривні (тієї, що впливає на споживчі ціни), на часі привітати нашу економіку з черговим роздоріжжям. Пам'ятає камінь з дороговказом у відомій казочці?

Торік ми мали інфляційний камінчик. Уряд, хоча і вбачав у ньому потенційну загрозу, але, рухаючись у напрямку до кредитів МВФ, сподівався уникнути негативних наслідків для економіки у вигляді зростання цін, девальвації гривні і, зрештою, стагнації. Нацбанк устеляв дорогу надрукованими грошима з благородних міркувань (за чотири місяці готівка «приросла» більш як на мільярд гривень, відповідно її інфляція сягнула 12,1 відсотка). Економіка відпадала у вазі, але належного попиту на свою продукцію не мала. І дехто сприймав це як аномальний розвиток організму, на кшталт ожиріння. Банкірів не обходили бравурні рапорти про прирости промислового виробництва і валового продукту. Отже, вони перші помітили, як з камінчика виростає валун, що бовваніє на емвеефівському тракті. Попри те, що тракт перетинає Михайлівську площу з усміхненим Президентом США Біллом Клінтоном, на ньому кредити вже світають не так яскраво, як раніше. Можна уявити, що думають у Нацбанку, дивлячись на цей валун. Для погамування інфляції, тісно пов'язаної з темпами зростання грошової маси в країні, треба купувати долари на міжбанківському ринку. Але так, щоб не зашкодити економіці. А ситуація така, що коли Нацбанк почне купувати і розраховуватися з МВФ на всі сто (включно з двомастами мільйонами доларів, на які НБУ колись прорахувався), можна перевести економіку в інфляційне піке. Дехто вважає, можна купити не більш як 500—700 мільйонів доларів. Стільки НБУ купив упродовж перших чотирьох місяців для досягнення макроекономічного балансу.

Але!.. Але уряд поки що так і не досяг бажаної стабільності споживчих цін через брак довіри до своєї політики, про що свідчить статистика травня. Непопулярні реформи когось лякають, когось притишують, когось дратують, як камінь, який підступно пропонує збочити. А хтось їх не розуміє взагалі. Зрозуміти їх так само важко, як європейський вибір, котрий зумовлений не тільки новою системою економічних, а й культурних цінностей. Європу можна порівняти з маршрутною, в якій ніколи не треба нагадувати про кількість сидічих місць. Там пасажирів й на думку не спаде їхати стоячи, а водієві — заробити на цьому. Менталітет не той, що в нас. І поки що єдине, що нас єднає, то це — потреба їхати.

Сергій ВЛАД.

Спорт

Радість зі сльозами на очах

Футбол. У Німеччині (земля Саксонія) відбувся перший офіційний чемпіонат світу серед ветеранів. Триумфально виступили збірні України: обидві команди (вік гравців понад 35 років і понад 45 років) стали володарями золотих медалей. А керував обома колективами заслужений тренер України Євген Пилипович Лемешко. Молодші у фіналі виграли у збірної Ізраїлю — 5:1 (у наших відзначилися: Шарій — двічі, Беланов, Петров та Побегачев). За цю команду виступали також: Елінскас, Спицин, Євсєєв, Багмут, Якубовський, Червоний, Марусин, Яремчук, Фельде, Куліш, Войнаровський, Трегубов, Шек, Негерев, Примильський і Дуков.

На жаль, радість перемоги затьмарив трагічний випадок. За три хвилини до завершення півфінального матчу українців з клубом «Ганза» (Росток) просто на полі зупинилося серце одного із засновників збірної України — Віктора Івановича Дукова, глави Овідіопольської райдержадміністрації.

У фіналі 45-річних збірна України взяла гору над німецьким

Безробіття

Роботи немає — підемо вчитися

Офіційний рівень безробіття в Луганській області в середньому становить 3,9 відсотка. У центрах зайнятості число зареєстрованих безробітних за рік зросло на 15 відсотків.

Картина може погіршитися вже в червні, коли на ринок праці вийдуть випускники шкіл і вузів. Програмою зайнятості населення передбачено забронювати 960 робочих місць спеціально для випускників середньоосвітніх шкіл, юнаків і дівчат, яким виповнилося 15 років, або тих, хто залишився без опікування батьків. Але цієї кількості робочих місць вочевидь не вистачає.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Реалії

«Темна» для боржників

Сімдесят відсотків споживачів електроенергії на Вінниччині від'єднано від енергомережі.

Неодноразові застереження енергетиків про надзвичайно складну ситуацію для декого, схоже, були, даруйте, до лампочки. Шомісяця у середньому сплачувалося трохи більше половини кош-

тів. Загальний борг «зашкалює» за позначку 100 мільйонів гривень. Тоді й було прийнято рішення зробити боржникам «темну»: без світла залишилися близько двох тисяч підприємств, організацій та установ.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Шарик має буду

У Полтаві з'явився перший собачий притулок на 20 номерів, тобто — вольєрів. «Постояльців» доставляють сюди зазвичай примусово — для цього собак приводять і господарі, якщо чотириногий друг став небажаним у дворі чи оселі.

одразу в «гроб», а у здорових є ще шанс потрапити в хазяйські руки.

Ціна за голову, як за пляшку, — майже 5 гривень. Інколи собак приводять і господарі, якщо чотириногий друг став небажаним у дворі чи оселі.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Відпочинок

Хто на канікули до моря?

Останнього шкільного дзвінка діждалися оздоровчі заклади Криму, де влітку відпочивають майже 40 тисяч учнів півострова, в тому числі без оплати — 600 дітей-сиріт із малозабезпечених сімей. Нині на їх відпочинок виділено 210 тис. грн. і вже придбано 453 путівки для сиріт в одну з кращих оздоровниць автономії — евпаторійський санаторій «Таврида». Приймають дітвора ще 46 заміських таборів на 14 тис. місць.

Віктор ХОМЕНКО.

Автономна Республіка Крим.

клубом «Цвіккау» — 3:0 (Дорошенко, Самойленко, Горюк). Чемпіонські відзнаки отримали також: Роменський, Соколовський, Астраханкін, Сергій Кузнецов, Кондратов, Чилибі, Погорелов, Харчук, Акоюн, Стрижевський, Довбій, Миронов, Резник, Смоляницький, Гагауз, Лисовський, Пилипенко.

Чемпіонські футболки для вболівальників

Завтра відбудеться черговий тур чемпіонату країни. Динамівці Києва прийматимуть «Ворсклу». Як відомо, минулої суботи у Львові кияни достроково стали чемпіонами. Тепер їх вшановуватимуть удома. Перед зустріччю Георгієв Деметрадзе вручать приз газети «Труд» — найкращому бомбардирові чемпіонату Росії-99. Як повідомила прес-служба ФК «Динамо», на вболівальників чекає чимало сюрпризів. Зокрема, декотрим з них відстануться чемпіонські футболки.

В. Б.

У номер

■ Одним абзацом

■ У Полтаві названо лауреатів премії імені Панаса Мирного, заснованої торік за ініціативи обласної ради. Ними стали науково-публіцистичний художньо-літературний альманах «Рідний край», що видається Полтавським державним педагогічним університетом імені Короленка, а також відомий історик, публіцист і культуролог Петро Ротач за книгу «Від Удаю до Орелі. Сторінки Полтавської Шевченкіани».

■ У Лівадійському палаці проходить зустріч письменників України, Росії й Білорусі, котрі радяться з питань раціонального використання літфондів, організації спільної видавничої діяльності, створення в Криму видавничого комплексу «Слов'янський дім».

■ Керченський суднобудівний завод «Залив» після трирічного простою виготовив якісно й у строк три річкових судна для голландської фірми. І підписав з нею контракт на спорудження ще трьох, уже морських, кораблів великої водотоннажності.

■ З початку року на кримських шляхах з вини водіїв автобусів постраждало 12 осіб (одна з яких загинула). ДАІ автономії почало двотижневу операцію «Автобус-2000». Так, на вулиці Гагаріна в Сімферополі співробітники ДАІ затримали три «артеківські» автобуси. Всі водії, які перевозили майже 120 дітей, були в нетверезому стані.

■ Розслідуючи обставини медикаментозного отруєння 12 учнів школи-інтернату в Бердичеві, яких довелося госпіталізувати, правоохоронці дійшли несподіваного висновку: таблетки, викрадені одним з підлітків, належали раніше організації, ліквідованій ще 1991 року, і підлягали знищенню.

■ Квітковий ринок прикрасив Чернівці. Спорудила його на власні кошти група приватних підприємців. Торгуватимуть квітами тут цілорічно. Адже в павільйоні, де розташовані прилавки, діє система штучного мікроклімату.

■ Позавчора у другому коксовому цеху криворізького «Коксохімкомбінату» внаслідок обвалу галереї на газопровід виникла пожежа. Вогонь відразу ж дістався складу коксу. Тільки вночі пожежу ліквідували.

■ Керівництво «Рівнеоблводоканалу» пообіцяло рівнянам з червня знизити розцінки за холодну воду. Але постачальники води вимагають від жителів Рівного економічніше її витрачати. Відтепер вода вночі подаватиметься під зниженим тиском.

■ Прокуратура Житомира виявила в одному з дитсадків міста «мертві душі»: посадові особи нараховували тут заробітну плату громадянам, які фактично не працювали, а гроші привласнювали. Збитки держави — 14 тисяч гривень.

■ Правоохоронці Житомирщини затримали двох «гастролерів» з Білої Церкви. Вони входили до складу групи, учасники якої, озброєні автоматом, напали в Попільнянському районі на приватного підприємця з Рівнинщини, котрий перевозив ЗІЛом 300 автомобільних шин.

■ Перші виводки курчат московської породи «Конкурент» з'явилися в господарстві «Чорнобайське», що в Білозерському районі на Херсонщині. Ця порода цінна тим, що вже через два місяці птиця сягає двокілограмової ваги.

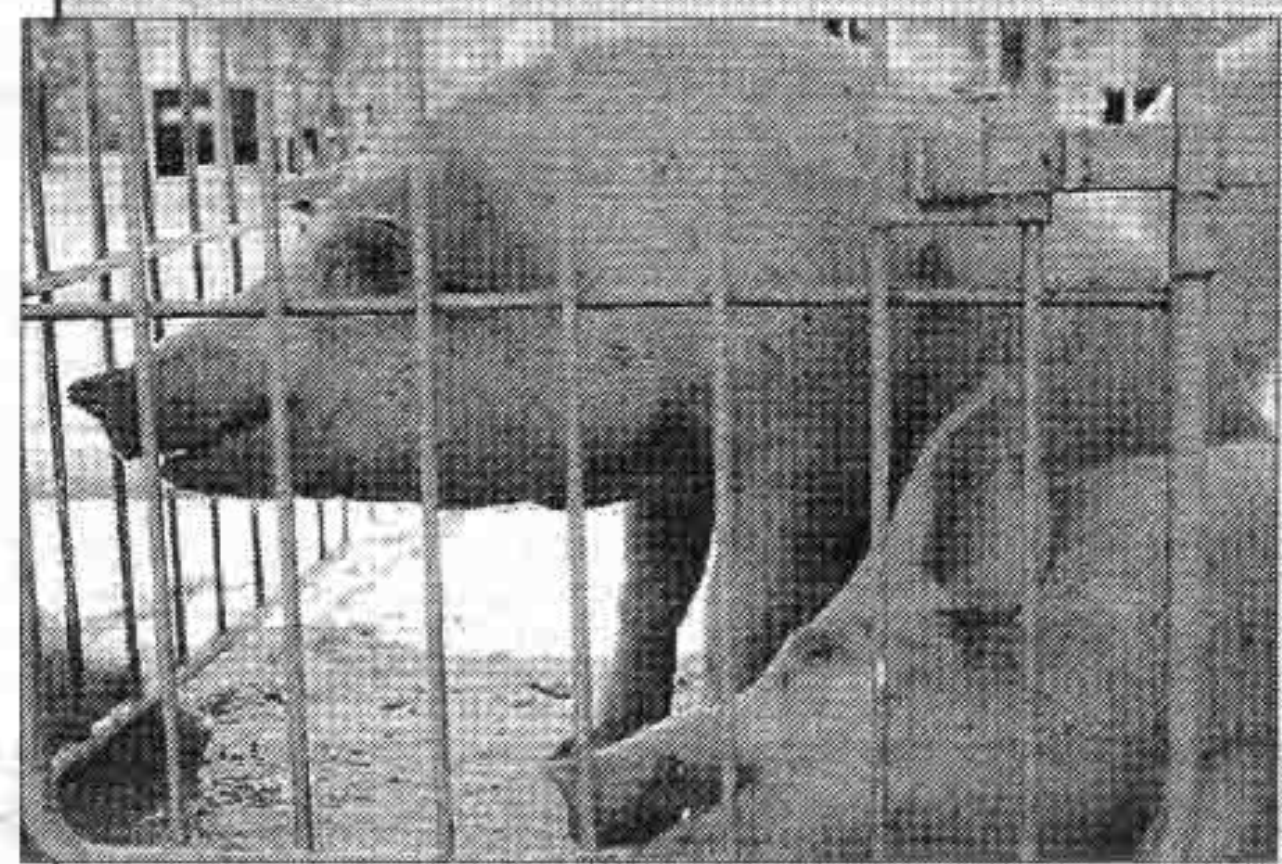
■ Для проведення у Криму жнив, які розпочнуться на півострові вже через два тижні й потребують 20 млн. грн., по 4 мільйони виділили держбюджет і бюджет автономії. Ще 12 мільйонів обіцяють надати у кредит банки — під заставу засіяних площ.

За повідомленнями власних кореспондентів «ГУ» та інформагентств.

■ Фотофакт

Сьогодні в селі Чубинське, що поблизу Києва, відкривається XII міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2000».

Фото Галини КВІТКИ.

ЕКОНОМІКА

Україна на межі енергетичної катастрофи

«Голос України», 7 червня 2000 року. № 100 (2347)

1. Нераціональне використання газу

Однією з причин катастрофічного стану паливно-енергетичного комплексу є надзвичайно велике споживання енергоносіїв на одиницю внутрішнього валового продукту (в п'ять—шість разів більше, ніж в країнах Західної Європи). Україна посідає шосте місце в світі за обсягом споживання газу і третє місце — за обсягом імпорту газу. Україна закуповує 60 млрд. куб. м газу, або 79% від загальної кількості споживання, і щорічно витрачає близько 5 млрд. доларів на закупку газу, що за нинішнього стану економіки є непосильним тягарем. Для прикладу, Німеччина із населенням 82 млн. чоловік за газифікації 15,3 млн. квартир і великого промислового потенціалу споживає всього 80,4 млрд. куб. м, а Україна — 75,7 млрд. куб. м за умов стагнації економіки. Причиною такого стану є неекономічне, безгосподарське, безвідповідальне став-

лення до енергозбереження. Головна проблема полягає у тому, що ті, хто не по-господарськи і безоплатно витрачає енергію, практично не несуть відповідальності. Всі збитки лягають на НАК «Нафтогаз України». На відміну від західноєвропейських індустріальних країн, проблема ефективного використання і економії газу в Україні не набула державного значення. Під час двох нафтових криз у Європі (1973—1974 і в 1979—1980 рр.), коли відбулося різке підвищення цін на енергоносії, було запроваджено низку заходів щодо ефективного використання і економії енергоресурсів. А населення мало економічні стимули для програм енергозбереження.

*Завдання зі споживання газу згідно з постановою Кабінету Міністрів № 751 (1997 р.)

Наприклад, у Німеччині, коли ціни на енергоносії зросли у декілька разів, енергозбереження стало економічно вигідним. Енергію почали економити всюди: у побуті, промисловості, на транспорті. Почали краще ізолювати будинки, встановлювати нові герметичні вікна, розробляти і впроваджувати нові системи опалення з автоматичним управлінням залежно від температури повітря протягом доби. У 1973 році уряд ФРН прийняв програму енергетичного розвитку, за якою у період з 1973 до 1975 року очікувалося збільшення об'єму енергоспоживання з 378 до 610 млн. т умовного палива (т. у. п.).

Насправді об'єм енергоспоживання залишився незмінним і становив у 1985 р. лише 385 млн. т. у. п. Тим часом валовий національний продукт збільшився на 23%. Об'єм промислового виробництва зріс на 11%. У побутовому секторі (враховуючи опалення) витрати енергії на кв. м опалюваної площі зменшилися на 50%, у промисловості на 27%.

В Україні, як свідчать дослідження, потенціал енергозбереження дорівнює 20—30% від споживання газу, адже з 11 млн. газифікованих квартир на сьогодні тільки в 2,38 млн. встановлено лічильники газу. Аналогічна ситуація і в промисловості.

Проте нинішня безвідповідальність за безкоштовне використання енергоносіїв не сприяє інвестиціям у заходи з енергозбереження, а Закон України «Про енергозбереження» від 1 липня 1994 р. не виконується.

Програма заходів щодо скорочення споживання природного газу в Україні ухвалена постановою Кабінету Міністрів № 751 (1997 р.) теж не виконується. Вона передбачала зменшення споживання газу (порівняно з базовим споживанням у 1996 р. — 86 млрд. куб. м) у 1999 р. — на 19,24 млрд. куб. м і в 2000 р. — на 21,56 млрд. куб. м. Тоді як у 1999 р. споживання перевищує ці плани на 8,9 млрд. куб. м, або в грошовому вимірі це дорівнює 713 млн. доларів. Порівняно з 1998 р., споживання газу в 1999 р. не скоротилося й зросло на 100 млн. куб. м і становило 75,7 млрд. куб. м за рік. Погіршилася ситуація і в 2000 р. — у першому кварталі споживання газу зросло, порівняно з першим кварталом 1999 р., з 26,006 млрд. куб. м до 27,688 млрд. куб. м (на 1,682 млрд. куб. м), або в грошовому вимірі на 132,9 млн. доларів.

Головними причинами такого стану є відсутність урядової програми щодо ліквідації енергетичної кризи країни і те, що не використовуються світовий досвід щодо зменшення енерговитрат.

Скоріше навпаки, уряд, рятуючи ситуацію, своїми постановами і розпорядженнями сприяє безвідповідальному ставленню керівників підприємств до енергозбереження. Так, тільки протягом 1999 р. було п'ять постанов і розпоряджень уряду щодо передачі колишньому Міністерству енергетики додатково від 32 до 60 млн. куб. м газу за добу.

У той самий час уряд не дав доручення розібратися з причинами такого стану в Міністерстві енергетики, не намітив конкретних заходів подолання енергетичної кризи, ніхто не відповів за такий стан в енергетиці, а всі зловживання були покриті додатковими поставками газу за рахунок НАК «Нафтогаз України», до того ж безкоштовно. Таке ставлення уряду до енергозбереження підтверджує і те, що взимку 1998 р. за розпорядженням уряду із державного резерву в підземних сховищах газу було передано енергетику 4,5 млрд. куб. м газу. Про відсутність дисципліни і відповідальності свідчить і те, як повертається зазначена кількість газу до держрезерву.

Було видано дві постанови уряду (від 10.12.1998 р. №

2. Непроплата за спожитий газ

Проблема з енергозбереженням призводить до боргів за спожитий газ. Причина в тому, що законодавство не стимулює енергозбереження та не передбачає персональної відповідальності за розкрадання та безоплатне споживання газу. Споживання газу має відповідати фінансовим можливостям його закупівлі за кордоном, наявності газу власного виробництва і заробленого за транзитні послуги. Тобто маємо використовувати стільки газу, скільки споживачі можуть оплатити.

Заходи щодо розв'язання проблеми неплатежів включають: скидки в ціні за вчасну оплату грошима (аукціони); бартерні розрахунки газом за продукцію підприємств; відключення від газової мережі, якщо розмір неплатежів становить критичний рівень. Чималий відсоток газу НАК «Нафтогаз України» продає газоспоживачам, для яких в ціну закладено дотації і субсидії. Але все це не дає позитивних результатів, а борги продовжують зростати. За рахунок нафтогазової промисловості дотується практично вся соціальна і бюджетна сфера, а також частково промисловість, особливо енергетика. Борги за спожитий газ в 1999 р. становили 5,3 млрд. грн., а на кінець першого кварталу 2000 р. досягли 5,751 млрд. грн.

Проблема полягає в тому, що ми не тільки не усуваємо причини неплатежів, але й поглиблюємо їх.

Усі структурні зміни ринку енергоносіїв не розв'язують проблеми. За дев'ять років незалежності так і не вдалося знайти шляхів подолання кризи неплатежів: всі струк-

тури працюють на ринку купівлі і продажу газу, а кожен новий уряд проводить переділ ринку продажу енергоносіїв, і як результат — маємо зростання заборгованості за спожиті енергоносії. Та які структурні зміни оптового ринку ми не проводили б, без скорочення споживання газу на одиницю ВВП не спроможемося повністю сплатувати за газ.

Можна передбачити, що нові структурні зміни — створення оптового ринку та спільних підприємств — призведуть до ще критичнішого стану з оплатою за газ, до погіршення забезпечення ним населення, збагачення комерційних структур та втрати керованості ситуацією на газовому ринку з боку уряду.

Реорганізація може мати катастрофічні наслідки для газозабезпечення споживачів. Штучне виключення з єдиної системи управління хоча б частини стратегічно важливих магістральних газопроводів призведе до розбалансованості газотранспортної системи України, що негативно позначиться на надійності та безпеці газопостачання і поставит під загрозу забезпечення транзиту російського газу, особливо в зимовий період.

3. Газозабезпечення у 2000 році

Велику тривогу викликає стан забезпечення природним газом народного господарства, оскільки в регіонах не тільки не вжито заходів зі скорочення споживання газу, а навпаки — за 4 місяці поточного року, порівняно з аналогічним періодом минулого року, воно зросло на 6%. У першому кварталі вже спожито 11,3 млрд. куб. м газу, отриманого за транзитні послуги, до того ж 3,3 млрд. куб. м із них — у рахунок авансових поставок.

Крім того, 4 млрд. куб. м було використано знову-таки авансом за рахунок 2000 року в четвертому кварталі 1999 р. З метою забезпечення споживачів НАК «Нафтогаз України» в першому кварталі поточного року додатково закупив 7,5 млрд. куб. м газу, частину якого було віддано з підземних сховищ газу (ПСГ), тож при цьому ще й втрачено можливість одержати від РАО «Газпром» кошти за його зберігання.

На травень—грудень НАК «Нафтогаз України» має ресурсів 24,2 млрд. куб. м, із яких 13,3 млрд. куб. м — газ, що Україна може заробити за транзитні послуги.

Нинішня ситуація породжена безвідповідальністю за безкоштовне споживання енергоносіїв

Тоді як потреба газу на вказаний період становить 43,8 млрд. куб. м, а це означає, що 19,6 млрд. куб. м газу потрібно імпортувати. Якщо не буде вжито термінових заходів щодо різкого зменшення споживання газу, особливо у літній період, то борги за газ буде збільшено ще на 1,6 млрд. дол., а це ще більше поглибить енергетичну кризу.

Треба розробити і затвердити ліміти споживання газу в регіонах з помісячною розбивкою і персональною відповідальністю за їх виконання. За споживання газу безоплатно винних потрібно притягати до адміністративної і кримінальної відповідальності.

Споживання газу в енергетиці треба знизити за рахунок збільшення частки вугілля, мазуту і т. д. За прогнозними розрахунками, маємо власних ресурсів газу (власний видобуток і газ, зароблений за транзитні послуги) на травень—вересень усього 12 млрд. 140 млн. куб. м (або 12,140:152 дні = 79,8 млн. на добу). Тому споживання газу в літній період не має перевищувати цих показників. Сьогодні в Україні споживається 120—140 млн. куб. м, що перевищує споживання газу в літні місяці 1999 р.

Значно поліпшив би ситуацію на газовому ринку України терміновий перегляд відносин між урядом України і РАО «Газпром» в частині транзиту газу, його вартості та реструктуризації боргів.

Закупівля імпортованого газу для промислових споживачів має здійснюватися самими підприємствами або трейдерами, а не державною структурою НАК «Нафтогаз України».

Обсяги закупівлі імпортованого газу мусять бути визначені із мінімальної потреби і наявності коштів на його закупівлю, а не за рахунок несанкціонованих відборів, що в результаті призводить до непомірно високої ціни за газ та штрафних санкцій.

Одnocześnie слід відмітити, що для створення запасу газу в ПСГ для відбору в осінньо-зимовий період для населення треба терміново розв'язати питання додаткової закупівлі не менш як 6—7 млрд. куб. м газу.

4. Ціна російського газу

Однією з причин кризового стану на ринку енергоносіїв є непомірно висока ціна на імпортований газ.

Потрібно зазначити, що Україна є найбільшим імпортером російського газу серед країн Європи. 19 її країн споживають 110—120 млрд. куб. м російського газу на рік, а Україна — 60 млрд. куб. м (разом з об'ємом газу, який постачає МЕК «ІТЕРА» і заробленим за транзитні послуги).

Як монополий постачальник газу в Україну російська сторона продає його нашій державі за значно вищими цінами (у два рази), ніж країнам Західної Європи. Так, у жовтні 1999 р. Росія продавала газ Франції на її кордоні по 75,09 долара за 1000 куб. м (за даними журналу «Gas Connections»). Але якщо врахувати транспортні послуги за доставку газу від кордону України—Росія до кордону Франції (ця відстань дорівнює 2678,8 км), то фактично Росія продавала газ Франції на кордоні Україна—Росія за ціною 28,22 долара за 1000 куб. м.

Продаючи газ Україні фактично за ціною 80 доларів, Росія має чистий дохід набагато більший, ніж від продажу 120 млрд. куб. м газу країнам Європи, а отже, Україна переплачує за російський газ щороку більш як 2 млрд. доларів.

За цих умов продукція нашої промисловості буде неконкурентоспроможною на європейському та російському ринках, а Україна все далі заглиблюватиметься у боргову яму перед РАО «Газпром». Якби ціни російського газу встановили на європейському рівні, то з урахуванням власного видобутку і заробленого за транзитні послуги газу ми майже на 85% забезпечили б державу газом без його імпорту.

Можна стверджувати, що економічна криза в Україні значною мірою залежить від непомірно високої ціни російського газу.

Підписавши і ратифікувавши договір про дружбу, співробітництво та партнерство між Росією і Україною, маємо на основі принципів «незастосування сили або загрози сили, включаючи економічні та інші способи тиску», домогтися, щоб ціни на російський газ відповідали європейським (із врахуванням транспортних послуг).

5. Зберігання російського газу

Важливими чинниками, які також впливають на взаємовідносини із РАО «Газпром», є закачування російського газу в ПСГ і плата за ці послуги.

За договором між НАК «Нафтогаз України» і РАО «Газпром» щодо об'ємів і умов закачування російського природного газу в підземні сховища, його зберігання і відбору із тих підземних сховищ «Газпром» оплачує вартість цих послуг під час його відбору для потреб «Газпрому». Однак коли газ відбирається для потреб України, то плату за зберігання російського газу «Газпром» не здійснює. Оскільки Україна постійно допускає перебори російського газу, або як їх ще називають, несанкціоновані відбори газу, то Росія практично не платить за послуги зі зберігання газу. Треба зазначити, що ціна за зберігання газу також більш як у двічі менша, ніж для країн Західної Європи. Росія і тут використовує своє монопольне становище, а Україна внаслідок непередуманих кроків та постійних переборів газу втрачає значні кошти.

Виходить, що Україна постійно зазнає фінансових і матеріальних збитків за споживання російського газу з причини непередуманих дій під час складання договорів на послуги і закупку газу.

Іван ДІЯК,
народний депутат України, голова підкомітету з питань газової промисловості Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

(Далі буде).

Газові борги можуть збільшитися на 1,6 млрд. доларів

«Борітеся — поборете» — не втомлювався повторювати Білл Клінтон у Києві.

(Початок на 1-й стор.).

Після прибуття Клінтона до Києва епіцентр шоу перемістився у Маріїнський палац. Президент України оголошує, що ЧАЕС закриють 15 грудня цього року — Президент США заявляє про надання додаткових 78 мільйонів доларів для чорнобильського фонду «Укриття». Шоправда, на укриття Україні потрібно трохи більше, десь мільйонів 400, а на виведення станції з експлуатації — всі 500. Та це вже тема для іншого шоу під умовною назвою «Україна виканює в Заході обіцяні чорнобильські гроші». А поки що — чому б не зробити симпатичний подарунок Біллу Клінтону, главі

Прийшов. Побачив. Напоумив?

держави, яка, з цілком прагматичних міркувань, є найстратегічнішим з усіх стратегічних наших партнерів? Держави, яка може натиснути на інших чорнобильських донорів, на Єврокомісію? Держави, від якої залежить надання нових кредитів нашій бідній країні? Ну і особисто Біллу Клінтону, навіть більше Альберту Гору та всім американським демократам, у яких тепер інтенсивна передвиборна кампанія, це теж гарний презент.

А шоу тривало — вже на Михайлівській площі. Але тут до його американської природи були внесені суто українські корективи. Які допускали, зокрема, вияв лише дружніх до Білла Клінтона і Сполучених Штатів загалом почуттів та певне сортування громадян на спеціально навчених й ідеологічно неперевіраних. Під трибуною, де виступав Клінтон, стояли гарно оснащені різноманітними атрибутами україно-американської дружби особливі кияни — то була зона спеціальних перепусток. Безмежний екстаз, який демонстрували ці спеціальні люди, нагадував реакцію пастви на виступ ексцентричного сектантського проповідника і, очевидно, повинен був остаточно переконати високого гостя: його любить не лише українське керівництво, а й весь народ. Прояви інших почуттів чи думок того сонячного дня бути просто не могло. Комуністичний пікет з антиамериканськими гаслами стояв дуже далеко, аж біля Софійської площі, і його червоні прапори Клінтон навіть побачити не міг — вони, до того ж, зливалися з червоними наметами, де продавали традиційний заокеанський напій «Кока-колу». На саму Михайлівську площу забороняли проносити

пляшки, палиці і, що характерно, плакати — не дай, Боже, хтось би щось не те написав. Шоправда, хтось проніс-таки маленький плакатик із написом «США — держава-злочинець», але потримати його зміг лічені секунди. Пильні представники спецслужб яструбами налетіли на політично невідданого громадянина — плакат відібрали, носієві, здається, надали стусанів.

Тим часом згадані вже активні прихильники Білла Клінтона під трибуною час від часу підіймали великий жовтий транспарант з цілком лояльним (мабуть, узгодженим на високому рівні) текстом — його, незважаючи на заборону плакатоносіння, ніхто не відбирав.

Єдиним, що, можливо, дещо дисонувало з цим добре зрежисованим святом життя, була промова самого Клінтона. Адже він говорив про потребу ствердження демократії в Україні. Приблизно те саме, втім, він казав тут і п'ять років тому.

Президент США пробув на нашій землі усього п'ять годин. Якщо в когось склалося враження, що Клінтон приїздив до Києва лише пересвідчитися в українській лояльності та влаштувати тут безплатне видовище — концерт і промову на тему «Що слід робити українцям», не поспішайте відмовлятися від цієї, як може здатися, дещо кривдливої думки. Ви не єдині. Навіть якщо й викликає певні сумніви факт підписання низки україно-американських документів — не виключено, що вони додадуться до вже існуючої купи угод, які переважно не виконуються. Бо закони шоу тут уже не діють. А шкода: нам так вдаються грандіозні заходи!

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Новий старий план

Після того, як протистояння між президентом Вірменії і опонуючими йому керівниками виконавчої влади завершилося відчутною перемогою Роберта Кочаряна, помітно активізувалося міжнародне життя країни. І Захід, і Росія відкрито дали зрозуміти, що вітають зміцнення позицій глави держави. Мало того, після нещодавнього візиту до Страсбурга міністра закордонних справ Вардана Осканяна немає сумнівів, що Вірменія може стати членом Ради Європи вже цього літа.

Судячи з усього, це відбувається навіть незважаючи на те, що протистояння між

Єреваном і Баку через Карабах все ще далеке від остаточного розв'язання. Однак РЕ, яка ще недавно називалася мирне врегулювання однією з фундаментальних умов для одночасного вступу до цієї організації і Вірменії, і Азербайджану, останнім часом, здається, дещо пом'якшила власну позицію.

Водночас з'явилися деякі нові аспекти і в процесі карабаського врегулювання. Останнім часом особливу зацікавленість у цьому питанні знову почали демонструвати Сполучені Штати. Вашингтон відкрито намагається реанімувати напівзабутий план терито-

ріального обміну між Вірменією та Азербайджаном. Згідно з цією задумкою, яка ще 4 роки тому народилася у надрах держдепу Америки, Баку має визнати незалежність Нагірно-Карабаської республіки, а натомість за це Єреван передасть азербайджанській стороні так званий «мегринський коридор». Це частина території на півдні країни, через яку забезпечується безпосередній вихід Вірменії на Іран.

Єреван уже неодноразово заявляв, що не збирається відмовлятися від суходільного зв'язку з Іраном, оскільки це призвело б до практично цілковитої

транспортної залежності Вірменії від Туреччини та Азербайджану. А тим часом, отримавши мегринську ділянку вірменської території, Азербайджан, навпаки, мав би безпосередній зв'язок з Туреччиною через свою автономію Нахічевань, яка нині блокувана Вірменією. На думку експертів, територіальна стиковка Азербайджану з Нахічеванню і Туреччиною, ліквідація кордону між Іраном і Вірменією здатні докорінно змінити геополітичну ситуацію у всьому регіоні Кавказу.

Армен ХАНБАБЯН.
Єреван.

Відносини знову загострюються

Питання, пов'язані з підготовкою чергового саміту СНД, що його заплановано на 21 червня у Москві, і з процесом врегулювання конфлікту в Абхазії, були розглянуті на зустрічі президента Грузії Едуарда Шеварднадзе з виконавчим секретарем СНД Юрієм Яровим.

Тим часом у парламенті країни вже активно мусують питання щодо можливого виходу Грузії з СНД. Зокрема, голова парламентського підкомітету із відносин з СНД Іраклій Гогава прямо заявив, що у випадку введення Росією візового режиму з Грузією він перший порушить у парламенті питання про необхідність негайного виходу країни із Співдружності.

Відреагував на цю активність парламентаріїв радник президента країни з питань міжнародного права Леван Алексідзе. Він вважає, що питання про вихід Грузії з СНД можна буде порушити за трьох умов. Якщо рішення щодо грузино-абхазького врегулювання, які плановано прий-

няти в Москві на засіданні Ради глав держав Співдружності, знову виявляться неефективними. Якщо Росія все-таки наполягатиме на введенні з Грузією візового режиму. І нарешті, якщо Держдума РФ продовжуватиме тягнути з ратифікацією підписаного ще 1994 року і вже давно ухваленого парламентом Грузії «рамкового» грузино-російського договору.

Натомість Юрій Яров «заспокоїв» населення Грузії, заявивши, що «Росія ніколи не нанесе ракетного удару по Грузії», бо «поважає її суверенітет». Так він прокоментував думку деяких грузинських політиків, які після нещодавньої заяви офіційних російських осіб про можливість нанесення ракетного удару по талібах в Афганістані висловили припущення, що російські війська можуть нанести удар і по території Грузії, де, за знову ж таки російськими даними, начебто «зосереджені афганські таліби, готові до прориву в Чечню».

Паралельно триває словесна атака

російських військових на Грузію. 30 травня командувач Об'єднаного угруповання російських військ на Північному Кавказі Геннадій Трошев повідомив, що федеральні сили знищили групу «з семи бойовиків, які спробували пройти з Грузії до Чечні». Грузинське прикордонне відомство укорте було змушене заявити, що це повідомлення — дезінформація, а спроб порушити чеченську дільницю грузино-російського кордону не зафіксовано, що підтвердили й російські прикордонники із Північно-Кавказького регіонального управління ФПС РФ. Вони сказали, що такої інформації не мають і джерело, звідки брав генерал Трошев дані про спробу прориву бойовиків із Грузії, їм не відомо. Яким чином, як Трошев «провів» бойовиків в обхід прикордонників Грузії та Росії, залишається загадкою.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Міняють драхми на євро

Міністри фінансів 11 держав ЄС, які зібралися в Люксембурзі, дали згоду на приєднання до зони євро Греції. Афіни планують ввести євро до нового року. Остаточне рішення про приєднання Греції до єдиної європейської валюти буде прийнято на саміті Євросоюзу в Португалії через два тижні.

■ Париж

Ширак готовий скоротити термін президентства

Президент Франції Жак Ширак заявив, що підтримує пропозицію про внесення поправок до Конституції країни про скорочення президентського терміну з семи до п'яти років уже до виборів 2002 року. Завдяки цьому президентські та парламентські вибори відбуватимуться приблизно в один і той само час, що покладе край сучасній практиці «співіснування», коли президент і прем'єр-міністр представляють партії-суперниці.

■ Оттава

До Перу вирушить делегація

Організація американських держав (ОАД), зустріч яких відбувається в Канаді, прийняла рішення направити місію до Перу. ОАД занепокоєна недавнім переобранням Альберто Фухіморі на третій президентський термін і має намір закликати його реформувати чинні в Перу юридичну та виборчу системи.

■ Лондон

Криза в країнах Океанії

Учора група міністрів британської Співдружності провела зустріч у Лондоні для визначення позицій щодо подій на Фіджі та Соломонових Островах. Лондон попередив, що можливе зупинення членства Фіджі в Співдружності, якщо новий уряд буде створено незаконним шляхом. Учасники зустрічі стурбовані тим, що будь-який переворот, який завершиться успішно, може спричинити ланцюгову реакцію спроб скинення демократично обраних урядів.

■ Сантьяго

3 Піночета знято недоторканність

Апеляційний суд Чилі вирішив позбавити генерала Аугусто Піночета депутатської недоторканності. Тепер йому можуть пред'явити обвинувачення в порушенні прав людини. Проте його адвокати мають намір подати апеляцію до Верховного суду.

■ Анкара

Розбурхана стихія

Сильні підземні поштовхи було зафіксовано в столиці Туреччини. Епіцентр землетрусу був у місті Серкес. Сила підземних поштовхів тут відповідала 5,9 бала за шкалою Ріхтера. За попередніми даними, 2 особи загинули, 7 — поранено. А на півночі країни безперервні зливи спричинили велику повінь. Сотням людей потрібна евакуація.

■ Джакарта

Наслідки землетрусу на Суматрі

На індонезійському острові Суматра тривають рятувальні роботи після 7,9-бального землетрусу, що стався в неділю. Поки що вважають, що загинуло більш як 90 осіб і понад 500 отримали поранення.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АР.

Інформація про фінансово-господарську діяльність, що публікується емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство «Миколаївгаз»
Код за ЄДРПОУ	05410263
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	№ 1654/1
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	27.01.95 Миколаївський міськвиконком
Місцезнаходження (поштова адреса) емітента	54008, м. Миколаїв-8, вул. Чигрина, 159
Міжміський код та телефон	(0512) 24-01-55
Факс	(0512) 26-60-95
E-mail	
Основні види діяльності (код)	90214 газифікація та газопостачання
Кількість акціонерів	27581
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	1224
Статутний капітал (тис. грн.)	2019400,0
Номінальна вартість простої акції (грн.)	0,25
Кількість простих акцій (шт.)	8077600
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100
Кількість привілейованих акцій (шт.)	не має
Частка привілейованих акцій у статутному капіталі (%)	не має
Сумарна вартість непогашених облігацій за номінальною вартістю (тис. грн.)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для БАТ)	31.03.2000 року
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітента	Україна, 54008, м. Миколаїв-8, вул. Чигрина, 159
Дата початку виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	не виплачуються
Дата закінчення виплати дивідендів	—
Дата початку виплати процентів за облігаціями	—
Дата закінчення виплати процентів за облігаціями	—
Дата погашення облігацій	—

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Звітний	Період	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	23059		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	15068		
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)	збиток 13739		збиток 196
Необоротні активи (тис. грн.)	218997		192945
Оборотні активи (тис. грн.)	113916		141954
Довгострокові зобов'язання (тис. грн.)	—		—
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	272527		269671
Частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів за привілейовані акції (тис. грн.)	-0,20		-0,62
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	22130		22130
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	-0,20		-0,62
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)	—		—
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (тис. грн.)	1358,31		—
Кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)	7149		—
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігацій протягом періоду (тис. грн.)	—		—
Сума сплачених відсотків за облігаціями (тис. грн.)	—		—
Кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)	—		—

27 липня 2000 року відбулися загальні збори акціонерів **закритого акціонерного товариства «Стальметиз» ім. Ф. Е. Дзержинського** в залі засідань за адресою: м. Одеса, вул. Вапняна, 52. Початок зборів о 15-00. Реєстрація акціонерів з 10-00 до 13-00.

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарчої діяльності акціонерного товариства в 1999 р. та основні напрями діяльності в 2000 р.
2. Висновки ревізійної комісії про діяльність товариства в 1999 р.
3. Розподіл прибутку та створення фондів акціонерного товариства.
4. Про внесення змін та доповнень до статуту акціонерного товариства.
5. Звіт про роботу наглядової ради.
6. Про створення об'єднання.

Інформація про фінансово-господарську діяльність БАТ «Пальмірський цукровий завод»

Найменування емітента	БАТ «Пальмірський цукровий завод»
Код ЄДРПОУ	00373497
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	00373497
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	03.10.97
Місцезнаходження (поштова адреса) емітента	19741, Черкаська обл., Золотоніський р-н., Вознесенське-1 (04737) 3-23-02 (04737) 3-24-47
Міжміський код та телефон	—
Факс	—
E-mail	—
Основні види діяльності (код)	цукрова (18111)
Кількість акціонерів	5411
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	931
Статутний капітал (грн.)	6 881050,5
Номінальна вартість простої акції (грн.)	1,50
Кількість простих акцій (шт.)	4 587 367
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100
Кількість привілейованих акцій (шт.)	—
Частка привілейованих акцій у статутному капіталі (%)	—
Сумарна вартість непогашених облігацій за номінальною вартістю (тис. грн.)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для БАТ)	27.04.2000 р.
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітента	19741, Черкаська обл., Золотоніський р-н, Вознесенське-1
Дата початку виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	—
Дата закінчення виплати дивідендів	—
Дата початку виплати процентів за облігаціями	—
Дата закінчення виплати процентів за облігаціями	—

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місцезнаходження	Номер ліцензії (дозволу)
Дата погашення облігацій	ТОВ УЮК «Принцип»	м. Київ, вул. Вітряні гори, 10-Е	010-Р
Реєстратор емітента	—	—	—
Зберігач цінних паперів	—	—	—
Депозитарій емітента	—	—	—
Торговці цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків цінних паперів	—	—	—
Юридичні особи, уповноважені емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—	—	—
Юридичні особи, уповноважені емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами	—	—	—
Аудитори (аудиторські фірми), які надають аудиторські послуги емітенту	—	—	—

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Звітний	Період	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	34 036		33126
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	24726		27672
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)	1031		-870
Необоротні активи (тис. грн.)	36252		39933
Оборотні активи (тис. грн.)	12059		11247
Довгострокові зобов'язання (тис. грн.)	—		—
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	—		—
Частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів на привілейовані акції (тис. грн.)	—		—
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	4587367		4587367
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	—		—
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)	—		—
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (грн.)	—		—
Кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)	—		—
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігацій протягом періоду (тис. грн.)	—		—
Сума сплачених відсотків за облігаціями (тис. грн.)	—		—
Кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)	—		—

До уваги акціонерів САТ «Укрсадінвест»

25 липня 2000 р. об 11 годині за адресою: м. Київ-27, Новосілки, вул. Садова, 6 в приміщенні актового залу Інституту садівництва відбулися загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт про господарсько-фінансову діяльність САТ «Укрсадінвест» за 1999 рік та основні напрями роботи на перспективу.
 2. Про юридичний статус САТ «Укрсадінвест».
 3. Різне.
- Реєстрація акціонерів відбувається 25 липня 2000 р. з 9 до 11 год. Учасникам зборів при собі мати документ, що посвідчує особу акціонерів чи повноважного представника.
- Отримати довідки та внести пропозиції можна за телефоном **(044) 266-71-07.**

Арбітражний суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Відінська, 10) порушив справи про банкрутство:

— № 35/26-2 про банкрутство малого приватного підприємства «Практика» (код 13990582, юридична адреса: Рівне, вул. Шухевича, 26, кв. 24, р/р 26005248322001 в Рівненській філії комерційного банку «Приватбанк»). Розпорядником майна підприємства МПП «Практика» призначено Бокій Тару Іванівну, яка працює за адресою: Рівне, вул. Драгоманова, 27;

— № 35/27-2 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Бабино-Томашівський цукровий завод» (код 00372747, юридична адреса: с. Бабин Гоцанського району Рівненської області, р/р 26007243695001 в Гоцанському відділенні АПБ «Україна»). Розпорядником майна БАТ «Бабино-Томашівський цукровий завод» призначено Яцюка Миколу Івановича, який працює за адресою: Рівне, вул. Драгоманова, 27;

— № 5/180-Б/99 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Альфа і Омега» (код 22562425, юридична адреса: смт. Гоща, вул. С. Наливайка, 125 а, р/р 0004467084 в Рівненському центральному відділенні «Промінвестбанку»).

— № 5/111-Б/99 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу «Сімтак» (код 22556726, юридична адреса: Рівне, вул. Степана Бандери, 41, р/р 26000300105377 в «Укрсоцбанку» Рівного).

— № 15/13-2 про банкрутство обласного виробничого державно-комунального підприємства теплового господарства «Рівнетеплокомуненерго» (код 03352293, юридична адреса: Рівне, вул. Князя Володимира, 82 а, р/р 26008305102 в Рівненській філії комерційного банку «Західкомбанк», МФО 333614). Розпорядником майна обласного виробничого державно-комунального підприємства теплового господарства «Рівнетеплокомуненерго» призначено Яцюка Миколу Івановича, який працює за адресою: Рівне, вул. Драгоманова, 27.

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ООО фирма «ЮТ-ЛТД», Код ОКПО 19317082, ліквідується.

Претензії приймаються в течение місяця со дня выхода объявления по адресу: Днепропетровск, наб. Ленина, 29-а.

Правление ОАО «Донецкий главный вычислительный центр»

сообщает, что в информации, опубликованной в газете «Голос Украины» от 3 июня 2000 г. № 98 о собрании акционеров ОАО «ДГВЦ» читать: собрание состоится по адресу: 83048, г. Донецк, ул. Артема, 114 (актовый зал ДОНУГИ). Повестка дня без изменения.

Товариство з обмеженою відповідальністю **виробничо-комерційне підприємство «Наш дім»** (ідентифікаційний номер 13558554) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця за адресою: 10020, м. Житомир, пр. Миру, 4.

Ліквідаційна комісія.

Арбитражний суд Харківської області (61022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд) возбудил дело о банкротстве № 11875/7-72 в отношении Частной фирмы «Мир Связи» (юр. адрес: Харьков-44, пр-т Московский, 257, р/с № 26006201423001 в ХФ КБ «Приватбанк», МФО 351533, код 30034861).

Претензии кредиторів приймаються в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражним судом Київської області (01033, м. Київ, вул. Жиланська, 58-б) порушено справу № 72-116-2000 про визнання банкрутом ТОВ «Аламеда» (07300, Київська область, м. Вишгород, вул. Шолуденка, 6, кв. 57, р/р № 26003201544001 у Вишгородському від. АК АПБ «Україна», МФО 321132, ідентифікаційний код 19417918).

Розпорядник майна — Шербань Олексій Миколайович (ліцензія № 000165 від 02.02.2000 р.) Заяви кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 40/8-105 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Чорноминський цукровий завод» (Вінницька обл., Піщанський р-н, с. Чорномин). Банківські реквізити боржника: р/р 26001200167001 в АПБ «Україна», м. Піщани, Вінницької обл., МФО 302258. Розпорядник майна: А. Скрибіна.

Арбітражний суд Київської області порушив справу № 142/126-00 про банкрутство дочірнього підприємства «Регіональний центр ЗАТ «ЕКОСТ» — комбінат «Еко-вироби-О», юридична адреса: 08720, Українка, Обухівського р-ну Київської обл., вул. Теплична, 3. Код ЗКПО 23583978, р/р 26009912 в Обухівському філіалі АПБ «Аваль», МФО 321585. Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця. Арбітражним керуючим призначено Шкабрія Михайла Петровича, ліцензія № 000142 (ТОВ «ЮФ «Юрзовнісервіс», Київ, вул. Червоноармійська, 57/3, тел. 227-23-70).

Анонімні терористи...

Кримінал

(Початок на 1-й стор.).

«Вас турбують члени ОГВНКа!»

(ОГВНК — організована група виявлення незаконно нажитих коштів, іншими словами — рекет). Так почалися листи, якими хтось кілька років тому почав атакувати керівників сільгосппідприємств і депутатів місцевого рівня у Кременському районі. Погрожуючи у разі невиконання своїх вимог всілякими жахами, інкогніто вимагав з кожного по 20 млн. карбованців, при цьому детально розписуючи, коли і як, під який куш чи стовп сховати суму, що вимагав. Почерк каліграфічний, з орфографією все гаразд.

Замість того, щоб кинутися збирати грошки для невідомих вимагачів, люди, які отримували листи, звернулися до управління СБУ. Дуже довго аноніма шукати не довелося, аналіз почерку і здобутої інформації привів оперативників в одну із шкіл району, а в ній працювала вчителька, почерк якої ну дуже вже нагадував почерк у анонімних листах. У розмові зі співробітниками спецслужби жінка спочатку все заперечувала, та насамкінець пообіцяла: «Більше не буду». І справді після цього більше не турбувала ані депутатів, ані керівників агропрому Кременщини.

Приблизно таку тактику обрав і пенсіонер із Луганська, в минулому також педагог, котрий, намагаючись залатати дірки у своєму бюджеті за рахунок одного відомого в місті бізнесмена, як засіб тиску використовував послання від імені чеченської общини вайнахів. У Ровеньках анонімний автор (чимось ображений голова групи народного контролю) атакував тодішнього мера міста листами від імені не існуючого в природі союзу вільного руху України. Та найбільш грізний і загадковий псевдонім вигдав собі автор листівок, що з'явилися кілька років тому в Старобільську з закликами брати в руки вила і сокири і взагалі «розібратися з фашистською владою». Листівки прикрашав підпис: «Підпільний комітет пенсіонерів». Як з'ясували співробітники обласного управління СБУ, єдиним членом старобільського «підпілля» був престарілий місцевий мешканець, котрий з 70-х років був на обліку у психіатра...

Ілюзія колективу

Співробітники спецслужби, які розслідують такі справи, давно помі-

тили: конспіруючись, анонімні терористи майже завжди намагаються створити ілюзію того, що в листа цілий колектив авторів — союз, рух, у найгіршому разі гурт народних месників. Справа тут, звичайно, не в архітипах багатой революційної історії червоного Донбасу, просто це бажання надати вагомості вимогам і погрозам, а разом з цим і замести сліди. До речі, політичне чи якесь інше підґрунтя дій анонімів цікавить оперативників в останню чергу. Але на погрози вбити, підірвати, отруїти і т. ін. вони негайно реагують, щоб з'ясувати їх джерело, а головне — реальну небезпеку для життя адресата.

Із власне послання досвідчений співробітник СБУ визначить не лише вік, стать, професію того, хто писав, а й деякі особливості його зовнішності та психології. За цього почеркознавчий аналіз не відіграє вирішальної ролі — адже знаходять авторів анонімок, віддрукованих на машинці чи сфабрикованих, у ще хитромудріший спосіб. Якось в управління СБУ звернувся на смерть переляканий мешканець Луганська, який отримав листа з погрозами аж із столиці Латвії. Все начебто казало, що його автор — сестра потерпілого, жителька Риги. Невдовзі було встановлено, що «шедевр» анонімного жанру створив сам заявник. Писав лівою рукою та ще й у рукавичках. Пізніше свою авантюру він пояснив бажанням скомпрометувати, а то й під статтю підвести сестру-рижанку, щоб самому стати єдиним спадкоємцем будинку. А ось анонімний терорист з Кременського Луча, який під загрозою вибуху шахти вимагав у її директора 100 тис. грн., склеїв текст «жашка» з літер, вирізаних із дитячих книжок. «Інкогніто», спійманий з речовим доказом, виявився працівником цієї самої шахти. Щодо нього порушено кримінальну справу, ведеться слідство.

Ще одна форма соціального протесту?

Буває, що з допомогою анонімок автори намагаються звести з кимось особисті рахунки. Постійна, хоч і нечисленна категорія анонімів — психічно хворі люди. Деякі випадки й зовсім не піддаються кваліфікації, як, наприклад, група «цінителів прекрасного», яка надіслала директорові однієї з місцевих телекомпаній «чорну мітку» і вимогу, під загрозою фізичної розправи, транслювати ночами еротичку. Чи інша історія, що закінчилася

вироком Стахановського міського суду.

Невідомий зателефонував до міськвідділу міліції і повідомив, що на життя мера готується замах. Як з'ясувалося, «попередження» виявилось жартом кочегара однієї з шкіл Миколи Б., який, нудьгуючи на робочому місці, вирішив у такий спосіб розважитися і, звичайно ж, зовсім не передбачав, чим обернеться для нього ця витівка. Миколу Б. визнано винним за ст. 206 ч. 2 КК України, засуджено до трьох років позбавлення волі умовно і до чималого штрафу.

Практика показує, що анонімні терористи — переважно люди, які розміняли другу половину життя, до того ж матеріально обділені чи не влаштовані. За даними СБУ, серед виявлених анонімів найбільша кількість — понад 30 відсотків — пенсіонери. Службовців — 23, робітників і селян — 18 відсотків. Очевидно, деякі представники цих верств населення вдаються до епістолярного і телефонного тероризму як до «останнього доказу» у відстоюванні своїх прав і соціальних інтересів, а водночас і як до шансу поліпшити своє матеріальне становище. Показово, що питома вага підприємців серед безіменних терористів і вимагачів лише 4 відсотки.

Зазвичай виявляється, що у терористів немає ні бажання, ні можливості перетворювати в життя свої погрози — навпаки, за ними приховується немінна образа, неможливість змінити своє існування на краще і самоутвердитися бодай у власних очах. У таких випадках, щоб схамути, викритому анонімові вистачає просто профілактичної бесіди зі співробітниками Служби безпеки. Кожне анонімне повідомлення про можливі вибухи і вбивства, захоплення заручників та інші погрози на адресу посадових осіб, та й пересічних громадян, ретельно аналізується й перевіряється, поки в «інкогніто» не з'явиться обличчя, ім'я, прізвище. У пам'яті луганчан ще свіжі події, що передували черговій маніфестації шахтарів. Хтось повідомив телефоном, що у приміщенні ДХК «Луганськвугілля» закладено вибуховий пристрій, і співробітникам відповідних служб довелося евакуювати з кабінетів не лише працівників холдингу, а й сусіднього видавництва «Лугань». На думку спеціалістів, у недалекому майбутньому слід очікувати сплеску активності анонімів всіх мастей, аж до соціально небезпечних екстремістів, а це означає, що роботи у спецпідрозділів додасться.

Юлія ЄРЕМЕНКО.

Луганська область.

...А індійські брахмани носять козацькі «оселедці»

З глибини віків

Сенсаційним можна назвати зізнання відомого індійського науковця доктора Арвінда Алока, який після ознайомлення з історико-археологічними пам'ятками України заявив, що побачив на наших землях достовірніші ознаки арійського коріння індійського народу, аніж в 25 інших країнах, де йому довелося побувати.

Цей авторитетний в індосвіті науковець — президент Інституту збереження культурної спадщини Індії, генеральний секретар індійської фундації культурної спільноти і водночас головний редактор міжнародного журналу індійської культури і літератури «Самагам», відвідав Україну у відповідь на візит наших науковців до Делі кілька років тому. Тоді індієць був вражений результатами досліджень українського академіка Юрія Шилова.

— Наші запорозькі козаки, як ніхто інший, зберегли арійські традиції, — нагадує Юрій Шилов. — Аби пересвідчитися у цьому, достатньо придивитися до козацького одягу, ритуалів, до таких атрибутів, як, скажімо, булава. У брахманів Індії і донині можна зустріти речі, що нагадують наші спільні древні атрибути — вони, наприклад, і досі носять так звані чуби-«оселедці». Цього разу він продемонстрував індійському колезі археологічні пам'ятки в районі Кременчука, Переяслава-Хмельницького й інших історичних місць, де доктор Алок ознайомився зі схемами древніх курганів, валів, а також розкопками найдавніших арійських поселень у гирлі ріки Псел, побачив залишки гробниць найдавніших брахманів, ознаки витоків древнього вчення йогі

і зародження ведичної культури, після чого й дійшов свого сенсаційного висновку.

Поділяючи захоплення індійського вченого археологічними пам'ятками, академік Шилов зазначив, що нині, окрім археологів, дуже важливо залучити до досліджень учених біо- і геофізиків. На його думку, зовсім не випадково у верхів'ях козацьких порогів, де фактично бере початок широковідомо і загадкова Курська магнітна аномалія, знайдено арійські святилища, що були для наших предків своєрідним трансформатором енергії Сонця і Землі.

Ознайомившись з умовами збереження історичних пам'яток, ставлення держави до фундаментальних історичних розвідок, доктор Алок зауважує, що на таку історичну спадщину треба дивитися не лише як на національну святиню, а й як на колицку цивілізації, а відтак ставитися до неї як до світової спадщини.

— До українського законодавства треба негайно вносити суворі обмеження, які не дозволяють б і надалі знищувати рештки історичної культурної спадщини, зокрема, розорення наших степових пірамід — козацьких курганів, валів, кам'яних могил, місць трипільських поселень, — наголошує народний депутат України від Запорізької області Анатолій Єрмак, який на громадських засадах очолює Товариство Нестора Махна «Гуляй-Поле». Саме це товариство, до засновників якого, до речі, належить і академік Юрій Шилов, узялося допомогти українським та індійським дослідникам у налагодженні тісної співпраці. У найближчій перспективі — організація спільної експедиції з вивчення археологічних пам'яток Запоріжжя, Полтавщини та інших місць, читання пізнавальних лекцій, студентський обмін тощо.

Анатолій БЕНЬ.

Обличчя тисячоліть

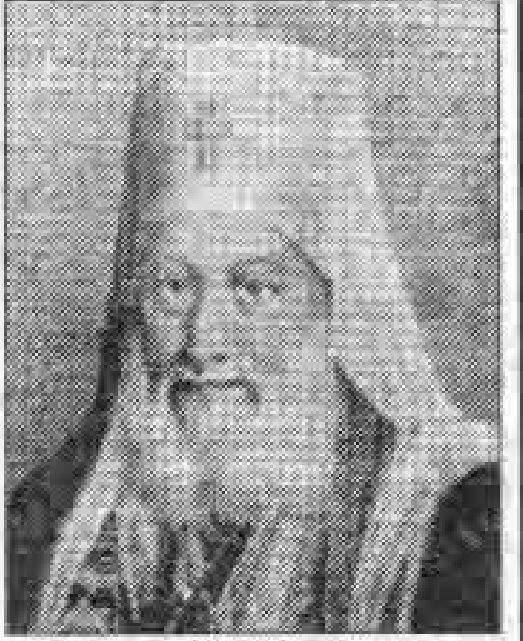
2000

IV. 1501—2000 рр.

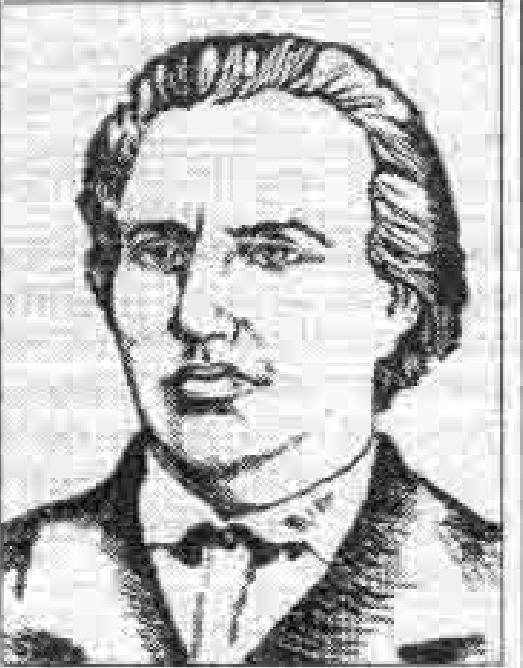
Євфимій Болховітинов ▶ (1767—1837) — історик, церковний діяч.

Василь Туманський (1800—1860) — поет.

Василь Мова ▶ (1842—1891) — письменник.

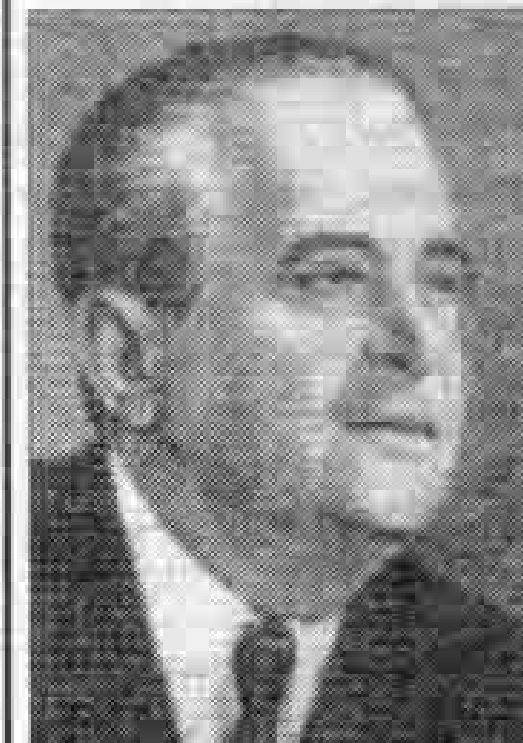
Євген Мошинський (?—?) — військовий діяч УНР.

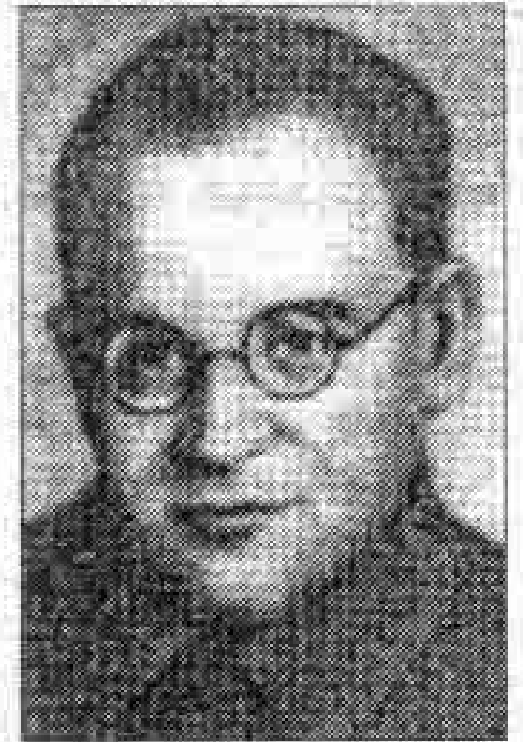
Сильвестр Яричевський ▶ (1871—1918) — письменник.

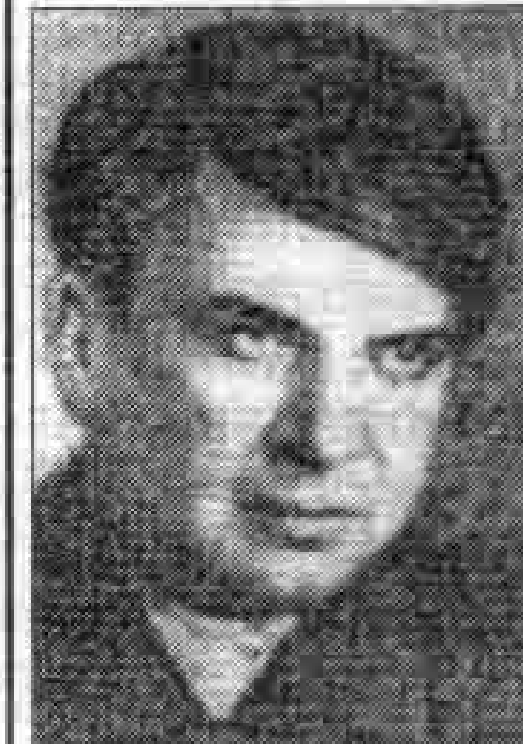
Олександр Черкес (1894—1974) — фармаколог і токсиколог, академік.

Ісаак Бабель ▶ (1894—1940) — письменник.

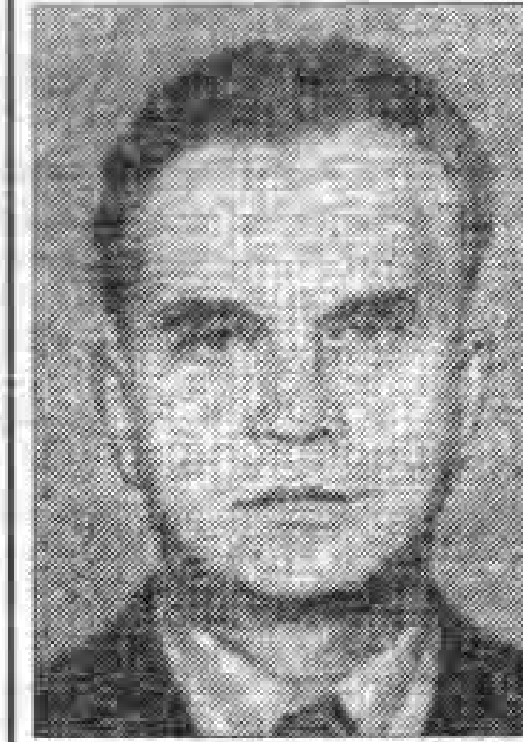
Едуард Багрицький (1895—1934) — поет.

Лідія Чернишова ▶ (1912—1975) — артистка балету, балетмейстер.

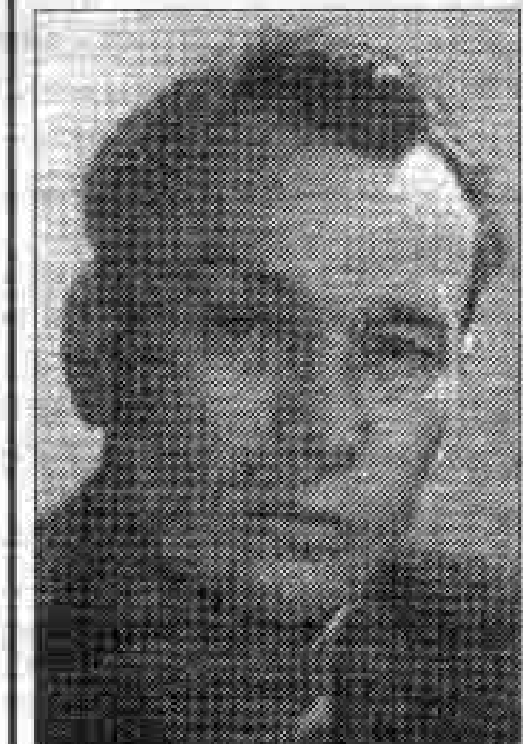
Всеволод Авдусевський (народ. 1920) — вчений у галузі механіки, академік.

Олена Лук'янова ▶ (народ. 1922) — педіатр, академік.

Артур Войтецький (1928—1993) — кінорежисер.

Зінаїда Лисак ▶ (народ. 1930) — співачка. (№ 75. Далі буде.)

Ведучий рубрики Віталій АБЛИЦОВ.

Зураб СОТКІЛАВА: «золотий» тенор, гірничий інженер, а відтепер — і читач «Голосу України»

Автор матеріалу і герой публікації Зураб Соткілава

Газета «Голос України» не лише виступила інформаційним спонсором другого Міжнародного фестивалю «Золотий скіф», який завершився в Донецьку, а й вирішила надати свій приз «найголосистішому» із учасників. Щодо того, хто гідний честі носити таке звання, сумнівів не було: звичайно, «золотий» тенор Зураб Соткілава! Народний артист Радянського Союзу, соліст Большого театру Росії, професор Московської державної консерваторії прибув до Донецька як почесний гість конкурсу молодих вокалістів «Солов'їний ярмарок», що вперше проходить у рамках фестивалю.

Ідея конкурсу, на якому студенти консерваторій змагалися б за звання кращого у присутності потенційних роботодавців, належить народному артисту України Анатолію Солов'яненку. На жаль, здійснити задум український соловейко не встиг — це зробили його земляки-донецьчани. Одним із тих, хто гаряче підтримував ідею проведення «Ярмарку», став Зураб Соткілава. Із Анатолієм Борисовичем вони були не просто колеги і ровесники, а й друзі. До речі, рідніть два тенори і перша вища освіта: обидва закінчили свого часу відповідно Донецький політехнічний та Тбіліський політехнічний інститути, при цьому майбутній соліст Большого театру Росії отримав спеціальність гірничого інженера і першу виробничу практику проходив на одній із шахт Донецької, чи то пак, тоді ще Сталінської області. Ось як Зураб Лаврентійович розповів про цю сторінку своєї біографії кореспондентові «Голосу України»:

— Взагалі-то я не збирався йти до політехнічного, батьки хотіли, щоб я став лікарем. У

Тбілісі мене перевели із сухумського «Динамо». Мені було 17 років, я грав у тбіліському «Динамо». Тоді в Грузії керівники команд обов'язково стежили, щоб футболісти вчилися, щоб мали спеціальність і могли працювати після закінчення кар'єри. Я хотів навчатися в медичному інституті, але, незважаючи на те, що я добре вчився і грав у «Динамо», навіть мені туди неможливо було вступити, тому що хабарі були вищі, ніж у московському МГІМО. Тому мені порекомендували політехнічний, причому саме гірничий факультет — він був найпрестижніший. Там була дуже сильна спортивна команда і художня самодіяльність. Щоправда, тоді я ще не співав...

Цими самими днями у сквері біля Донецького академічного театру опери та балету імені Солов'яненка закладено камінь на місці майбутнього пам'ятника великому землякові. Зураб Соткілава заявив, що оперні співаки готові зробити внески для будівництва цього пам'ятника, і з боєм говорив про те, що в останні роки свого життя Анатолій

Борисович виявився фактично незатребуваним на своїй батьківщині.

— Я все думав — невже така багата Україна і такий багатий оперний театр, що розкидається такими талантами? Це був унікальний голос, голос безмежний, із чудовими «верхами», яскравий, кришталевий, як кажуть італійці. І він не просто лунав — у нього ноти були завжди заповнені душею, думкою, що відрізняло його від інших виконавців. Це був справжній співець душі, співець людей, і тому він мав такий великий успіх і тому його так любили. Ми особливо здружилися з ним останніми роками, коли він став частіше приїждати до Москви і продовжувати концертну діяльність. У ньому було стільки гумору, людяності! І завжди було боляче чути, що він незатребуваний у своєму театрі й не співає в ньому вистави.

Разом із сувенірним кинджалом ручної роботи автор цих рядків презентувала гостеві номер «Голосу України» з інформацією про відкриття фестивалю. А ось квіти Зураб Лаврентійович залишати собі відмовився, роздарувавши присутнім у прес-центрі фестивалю представникам прекрасної статі. А тим читачам «Голосу України», яким не пощастило послухати Соткілаву на концерті в рамках фестивалю «Золотий скіф» — побажання й автограф майстра.

Ліна КУЩ.

Читачам «Голосу України»
Всім щирою радістю
Зураб Соткілава
Ліна Куш

Наш пріоритет: відродження українського села

Доля банку «Україна» тісно переплелася із долею українського села. Проблеми аграрного сектору: брак обігових коштів, бартеризація розрахунків, диспаритет цін не могли не вплинути на діяльність самого банку. В 1998-му — першій половині 1999 року велика сума виданих раніше позик не повернулася, банк отримав серйозні збитки, його покинуло чимало клієнтів. Перед банком постало сакаментальне питання: бути чи не бути? Майже рік тому до управління банком прийшла нова команда, яка заявила про намір відновити високий авторитет банку на фінансовому ринку. Про стан справ у банку, який обслуговує агропромисловий сектор, розмова нашого кореспондента з головою правління банку «Україна» Петром МІХЄЄВИМ.

— Петре Миколайовичу, якщо політики підбивають підсумки роботи через 100 днів після призначення на нову посаду, то для керівника великого банку, котрий до того ж мав серйозні проблеми, очевидно, річний термін є оптимальним. Як ви оцінюєте цей рік? Чи вдалося вам реалізувати свої плани?

— Я не можу стверджувати, що ми розв'язали всі проблеми, адже це не так просто, коли врахувати, що банк працював зі збитками протягом двох років.

Але за останній рік ми змогли відновити ліквідність банку і гарантувати клієнтам виконання своїх фінансових зобов'язань. Ми в повному обсязі виконуємо всі передбачені ліцензією операції.

Найважливіше: до нас повертаються клієнти, що свого часу пішли з банку. Тільки з початку року кількість клієнтів банку збільшилася майже на 100 тисяч. З серпня минулого року обсяг ресурсів банку зріс на 186 млн. грн. Протягом другого півріччя 1999 року банк працював з прибутком і має серйозні перспективи для його нарощування.

Ми розробили нові методики роботи з проблемними активами, завдяки чому змогли повернути понад 500 млн. грн. Потребувала вдосконалення також сама затратна структура банку. В основу нової управлінської моделі покладено принцип комерціалізації, коли єдиним критерієм роботи будь-якої структури є прибуток. Процес реорганізації триває: модель управління спрощуватиметься, підвищиться ефективність роботи банківських установ.

Головне досягнення: за рік ми стали згуртованою командою однодумців, яка однаково бачить перспективи банку і може професійно розв'язувати всі питання його діяльності. Вважаю це однією з передумов позитивних зрушень у банку.

— Реформуючи агропромисловий сектор, уряд Віктора Ющенка відмовився від практики бюджетного фінансування посівної, як це було раніше. Комерційним банкам запропоновано безпосередньо кредитувати аграрний сектор. Скільки позик надав селянам банк «Україна»?

— За рахунок власних коштів банк надав понад 250 млн. грн. кредитів, із них майже 190 млн. грн. — позики безпосередньо сільськогосподарським підприємствам та переробникам сільськогосподарської продукції. 19 обласних адміністрацій звернулися до керівництва Кабінету Міністрів і НБУ з проханням кредитувати селянські господарства цих областей тільки через банк «Україна». Обсяг кредитів, наданих банком цього року на весняно-польові роботи, значно перевищує обсяг «аграрних позик» банків «Аваль», «Ощадбанку», «Укрсоцбанку», «Приватбанку», «Промінвестбанку» разом взятих, а кількість позичальників, що отримали кредити у банку «Україна», перевищує показник вищезазначених банків майже вдвічі. І це при тому, що ми тільки почали «піднімати на ноги після виснажливої хвороби». До речі, сьогодні, коли йде реформа, надмірно заробляти на селянах —

аморально. Тому банк надавав кредити за ставкою, яка є найнижчою в країні.

— Ви згадали, що протягом року банк зумів повернути майже 500 млн. грн. кредитів, що до недавнього часу вважалося сумнівним. Яким чином?

— Так, протягом року клієнти повернули нам 500 млн. гривень боргів, з них 287,4 млн. грн. прострочених і 61,3 млн. гривень пролонгованих кредитів. Серед них є такі, які виникли ще у 1994—1995 роках і з втратою яких попередні керівництва банку уже було змирилося. Наша позиція така: всі борги треба повернути, адже це гроші наших клієнтів, нашої держави, і вони мають працювати на всіх. У цьому ми діємо жорстко і безкомпромісно. Розроблено низку нових прийомів, залучено значну кількість фахівців, створено відповідні підрозділи, маємо взаємодію та підтримку у правоохоронних органах та місцевих органах влади.

Зрозуміло, що боржники сприймають наші дії, як кажуть, без оплесків. Особливо, якщо борг погашається за рахунок реалізації застави, що часто ускладнює подальшу діяльність боржника.

Оскільки частина боргів створена шляхом порушення законодавства, ми звертаємося до правоохоронних органів, спільно забезпечуємо повернення боргу. Нам повернули так звані проблемні позики ВАТ «Україна Холдинг Лізінг» (83,7 млн. грн.), ЗАО «Ресурсозбереження» (\$ 7,8 млн.), «Українська мова» (6,5 млн. грн.). Проводиться серйозна робота з ЗАТ «Інтерагро» (борг \$27 млн.) та іншими боржниками. Ви розумієте, що деякі із таких боржників — не просто фірми, досить часто за ними стоять певні люди, які доступними їм методами намагаються чинити тиск на банк. З часом у банк повернеться значна частина давніх боргів. До речі, за час роботи нової команди не було жодного випадку неповернення позики. Це ще раз підкреслює правильну обрану нами стратегію та прагнення вивести банк «Україна» на втрачені позиції.

— У такому разі незрозуміло, чому останнім часом у пресі з'явилася інформація про вимоги МВФ щодо закриття банку «Україна».

— Скажу більше. Нашу роботу позитивно оцінили фахівці TACIS, які співпрацюють у плані реструктуризації банку, обнадійливі висновки зробила аудиторська група компанії «Артур Андерсон». Не мала претензій і істотних зауважень комісія ДПА, яка закінчує перевірку діяльності банку більш як за два останні роки.

Одним з показників невтратеної довіри до банку — більш ніж півтора мільйона рахунків фізичних осіб, на яких є майже 300 млн. гривень та близько 30 млн. доларів США. До того ж, скажіть, чи спроможний банк, якого от-от ліквідують або збанкрутують, надати протягом трьох місяців кредити своїм клієнтам у сумі понад 250 млн. гривень? Це під силу лише динамічному банку. Не визнати це може хіба що сліпий.

Очевидно, зміни на краще саме й змушують наших конкурентів розповідати негативні чутки.

А щодо вимог МВФ, то мені не зовсім зрозуміло, на яких позиціях стоять його фахівці і яку мету вони мають. Хотів би зауважити, що доля банку — у руках керівництва держави, а не МВФ. А як мені відомо, рішення щодо ліквідації банку «Україна» керівництво держави не приймало.

— Кредитування аграрного сектору завжди вважалося досить ризиковою операцією. Урожай, а значить, і платоспроможність позичальника залежить від погоди, стихії. А що коли і нинішній рік буде невжайним і не всі клієнти зможуть повернути кредити?

— Що стосується врожаю нинішнього року, то уряд частково взяв на себе гарантії щодо повернення позик аграрникам. Зокрема, за рахунок місцевих бюджетів передбачено повернення частки відсотків за користування кредитами, отриманими новоствореними сільськогосподарськими

підприємствами. Банк має також домовленості з обласними та районними адміністраціями про поєднання зусиль при поверненні кредитних коштів.

Мало того, сам позичальник став іншим. Він вчиться рахувати і раціонально використовувати все, чим розпоряджається. Тільки один приклад: на весняно-польові роботи при тих самих обсягах, що й раніше, пального було витрачено на 30% менше, ніж у минулому році. Селянин стає господарем на своїй землі.

Крім того, працюючи на цьому ринку протягом багатьох років, ми навчилися мінімізувати свої ризики. І продовжуємо пошук у цьому напрямі. Так, для отримання об'єктивної інформації про можливі перспективи використання земельних ресурсів банком було засновано окрему структуру — ТОВ «Геобіономіка України».

Його завданням є інформаційне забезпечення операцій банку на аграрному ринку. На основі сучасних методик оцінки землі і агротехнічних характеристик земельних ділянок «Геобіономіка України» може розробляти фінансові проекти інвестування агропромислового бізнесу, проводити експертизи окремих земельних угідь, робити прогнози майбутніх урожаїв з урахуванням агрокліматичних і метеорологічних умов регіонів тощо. Ця робота сприятиме зменшенню ризиковості кредитування АПК.

— А як оцінюють активізацію вашої діяльності уряд, Міністерство АПК, Національний банк?

— Фахівці банку брали активну участь у виробленні методик інвестування агрокомплексу в рамках реформи сільськогосподарства. Саме пропозиції банку було покладено в основу нормативних документів Кабінету Міністрів і Міністерства АПК. Крім того, банк «Україна» в особі голови його правління входить до складу Комісії з питань аграрної політики при Президенті України.

З Міністерством АПК та місцевими адміністраціями у нас немає розбіжностей з питань аграрної реформи та основних напрямів реформування сільського господарства. Ми працюємо на єдиній ідеологічній платформі і практично знаходимо порозуміння з усіх питань сумісної діяльності.

Щодо позицій Національного банку, то, тут, на жаль, не завжди знаходимо розуміння. Наприклад, я вважаю, що цього року кредитування агрокомплексу було недостатнім. А вже цей рік для нашого села — особливий. Це рік, коли почалася аграрна реформа, яка має повернути нашій державі ім'я житниці Європи.

Для забезпечення найважливіших, найсерйозніших і багатобічальних змін в агросекторі активно працював, по суті, єдиний банк — «Україна», та й той, з різних причин, обмежений в ресурсах. Незважаючи на домовленості на найвищому рівні про посилення ресурсної підтримки банку «Україна», Національний банк так і не зробив цього.

Мало того, прийнято рішення НБУ, які ускладнили роботу банку та його головного клієнта — українського селянина. Звичайно, банківські нормативи — річ, варта поваги. Але є ще й вітчизняний товаровиробник, який нас годуватиме, якщо йому трохи допомогти. Не можна забувати, що гривня, вкладена в сільське господарство, може дати до 5 гривень прибутку.

— Отже, банк може ще зменшити обсяг кредитування?

— Справді, з'явилися додаткові складнощі, буде непростим утримати обсяги позик аграрникам. Знаєте, що мене надихає? Цього року ми почали отримувати з регіонів листи з подяками за надані кредити, вчасно підставлене плече. У них є цінні пропозиції, як ефективніше використати кошти, є заповнення, що спільно ділитимемо успіхи й труднощі. Ми не можемо залишити напризволяще своїх клієнтів і колег. Робитимемо все від нас залежне, щоб на селі швидше сталися зміни на краще.

Редaktor номера Олександр БІЛИК.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО,
Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311100.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
01008, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com